

KURDISTAN PRESS

ROJNAMA HEFTEYÎ • HAFTALIK GAZETE

PRICE
BIHA • FİYAT
2.5 DM
5 Skr
3 G
2.5 Sfr
1 £
1.5 \$

•Tel; [46] Ø8-29 83 32

•Telex; 131 42

•Telefax; Ø8-29 50 56

GÜNEY KÜRDİSTAN KİMYEVİ SİLAHLARLA YAKILIP YIKILDI!!

KENDİ ÜLKESİNDE MÜLTECİ BİR HALK: KÜRTLER!

- Irak rejiminin Güney Kürdistan'daki kurtarılmış alanlarda yaşayan sivil halka karşı kullandığı kimyevi silahlar, bölgeyi yaşanamaz hale getirdi. Resmi rakamlara göre 67, siyasi kaynaklara göre 100 bin Kürt Türkiye'ye geçti.
- Türkiye, uluslararası kurumlardan gelen yardımların kamplara yerleştirilen halka ulaşmasını engelledi. Kimyevi silahlardan yaralananlar basından ve kamu oyundan gizlendi.

SAYFA 2 VE 3

FOTO; Miriam Bergen □ ANK

□ Yılmaz Güney ve kefen soygun-
cuları

SAYFA 8

● Provakosyonla-
ra karşı Kürt kül-
tür kurumları ko-
runmalıdır!

SAYFA 5

□ Hüseyin Yıldırım, Apo'yu suçlu-
yor

SAYFA 4

● PKK Av. Temsil-
ciliği ne diyor?

SAYFA 4

□ Li Sjöbo refe-
randum çebû.

RÜPEL 9

● Lübnan'da As-
keri yönetim ve
ikili iktidar!

SAYFA 8

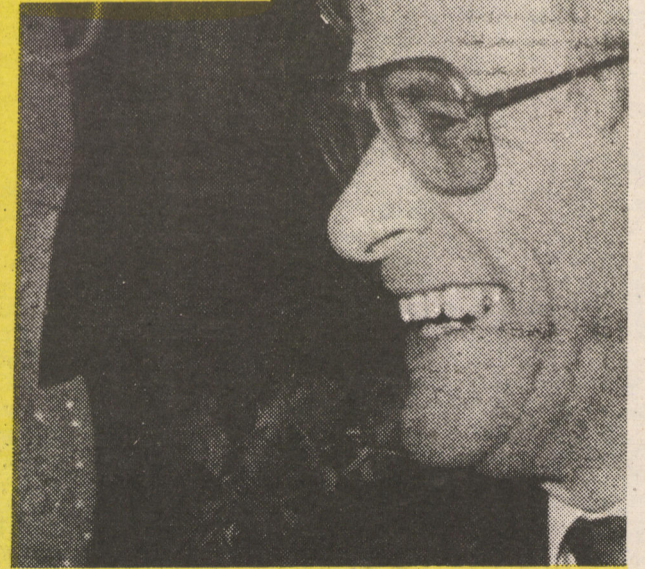
LI SWÊD

Helbijartin pêk hat

□ Pirraniya kursiyar ket destê çepan. Sosyal Demokrat û Komunist 177 kursî girtin.

□ Dîroka Swêd ser û bin bû.. Partiya Keskan cara pêşî kete Meclîsê.

RÜPEL 9

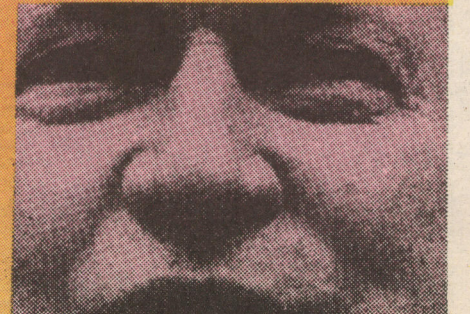

Serêkwêzîriya Ingmar Karlsson dom dike

LI SJÖBO REFERANDUM ÇEBU

Sjöbo xerîban naxwaze!

□ Sjöbo, bajarekî biçuk e li Swêde. Belediya Sjöbo deriyê xwe li ser rûye xerîban girt û wan nexwest. Piştî biryara Belediyê referandumek çebû. Li mexabin di roja 18.9.88 an de ji sêda 70 reya xwe li dijî xerîban pêk anîn!

Sven-Olle Olsson xerîban hez nake

RÜPEL 9

SADDAM HÜSEYİN'İN KİŞİLİĞİNDE SOMUTLAŞAN BAĞDAT REJİMİNİN İNSANLIK DIŞI UYGULAMALARI BÜTÜN DEHŞETİ İLE TÜRKİYE'NİN GÜNEY SINIRLARINDA ORTAYA ÇIKTI

Kendi ülkesinde mülteci bir halk: Kürtler!

Temmuz ayının son haftasından itibaren Kürt Haber Ajansı'nın teleksi durmadan çalıştı. Güney Kürdistan'dan ardiardına gelen haberler, kurtarılmış alanlarda yaşayan sivil halkın kimyasal silahların dehşeti altında toplu bir imha ile yüzyüze olduğunu gösteriyordu. İran-Irak savaşının bir ateş-kes ile durulmasından hemen sonra, Bağdat rejimi 3 günlük bir bayram ilan ediyor ve ardından ordularını Güney Kürdistan'a doğru saldırıya geçiriyordu. 3 Ağustos'ta Mesut Barzani imzalı bir çağrıda, Bağdat rejiminin Kürt halkına karşı toplu bir saldırıya hazırlandığı vurgulanıyor ve uluslararası kuruluşlar ve Birleşmiş Milletler uyarılıyordu.

Ve 5 Ağustos'ta 18 hafif piyade birliği ile takviye edilen 12 tümen, 15 bin askerle, KDP'nin kontrolü altındaki kurtarılmış alanlara doğru saldırıya geçiyordu. Saldırının başlıca hedefi, kurtarılmış alanlarda 2. Bölge diye adlandırılan Sidekan idi. Bölge, KDP'nin uzun yıllar savaş içinde yetişen *Kuvvet Barzan* peşmergeleri tarafından korunmaktaydı. Bölge stratejik öneme sahipti. Ve Irak ordusu, eğer hedefine ulaşabilirse, kurtarılmış alanları ikiye bölebilecek, böylece, İran sınırını kontrol altına alabilecekti. Ve zaten anlaşıldığı kadarıyla, Irak, Cenevre'de başlayacak olan ateş-kes görüş-

melerine oturmadan önce *ulusal sınırlarını* kontrol altına almak istiyordu.

Irak'ın bu 15 bin kişilik ilk saldırısı, peşmergenin direnişi ile durduruluyor ve Irak Ordusu, 52 er ve 4 subayını esir vererek geri çekiliyordu.

Saldırısı takip eden günlerde, askeri hedefleri imha edemeyen ve peşmerge karargahlarına giremeyen Irak Ordu birlikleri, sivil yerleşme merkezlerine karşı kimyevi silahlarla yeni saldırılara girişmeye başlamıştı. 6 Ağustos'ta Siro, Zerwa ve Mergesor'a yapılan saldırılarda 63 kişi kimyevi silahlara hedef olarak hayatlarını kaybediyorlardı. 9 Ağustos'ta Bağdat rejimi, saldırıya geçen orduyu, 15 binden 30 bine çıkarıyor ve aynı gün Mesut Barzani bir *Acil Çağrı* yayınlarak, Türkiye'de bulunan yabancı gazetecileri kimyasal silahlarla cehenneme çevrilen alanları gelip bizzat görmelerini istiyordu. Türkiye'nin, sınırlarını iltica etmek isteyen sivil halka açması gerektiğine işaret eden Mesut Barzani, İran, Suriye ve Türkiye Kızılhaç (Kızılay) kurumlarının mültecilere insani yardımlarını esirgememeleri talep ediyordu.

Irak Ordu birlikleri 12, 13, ve 14 Ağustos'ta Rewanduz bölgesinde yeniden geniş bir saldırıya girişiyorlar ve Şemdinli sınırını yakınlarındaki Lo-

Foto: Miriam Bergen • ANK

lan ve Arê'yi ele geçirmeye çalışıyorlardı. Ancak, saldırı gene peşmerge güçlerinin kararlı direnişi ile geri püskürtülüyor, saldırıya katılan Irak'ın 68. Komando Birliği tümü ile imha ediliyor, 10. Komando Taburu ile 33 Piyade Birliği ağır kayıplara uğratılıyordu.

Irak'ın diğer bir saldırısı 20 Ağustos'ta başlayacak ve bu saldırı da 22 Ağustos'ta kırılacaktı. Irak Ordu birlikleri saldırıya başladıkları noktalara geri döneceklerdi. Bu saldırıda da Irak Ordusu'nun 72. Tugayı tümü ile imha edilmişti.

23 ve 24 Ağustos'ta Irak KDP yayınladığı bildiriyle Türkiye Irak sınırı boyunca uzanan 340 Km'lik alanın tümünü kapsayan geniş bir saldırının yapılmasının an meselesi olduğunu belirtiyor, Irak Milli Savunma Bakanı'nin savaşı yönetmek üzere karargahını Zaxo'ya taşıdığını açıklıyordu.

Özellikle Birleşmiş Milletler'e ve Türk devletinin yetkililerine yapılan çağrı büyük önem taşıyordu. Birleşmiş Milletler ve Türkiye'nin dik-kati, bu savaşta Irak'ın kimyasal silahlar kullanması nedeni ile bölgede yaşayan 150 bin civarındaki sivil halkın iltica durumuna çekiliyor ve gerekli tedbirlerin alınarak, sivil halkın bakım ve gözetimi isteniyordu.

Türkiye ise sınırlarını tutmuş, özellikle kimyasal silahlara hedef olan ve havanın bile zehirlendiği bölgelerden gelen sivil halkın iltica taleplerini kabul etmiyordu.

Irak KDP'nin işaret ettiği büyük saldırı 25 Ağustos'ta başladı.

Irak Ordu birlikleri zehirli gazlar ve kimyasal silahların kullanıldığı vahşi bir jenosid hareketi sürdürüyordu. Savaşsız sivil yerleşme merkezlerini hedef alan bu saldırılar nedeni ile onbinlerce insan Türkiye sınırlarına doğru hareket halinde idiler. Türkiye ancak 28 Ağustos'ta sınırlarını açtı. Ve bir anda resmi sayılara göre 67, siyasi kaynaklara göre 100 binin üzerinde bin insan akını oldu.

Gelenler Türkiye kesiminde durumlarına uygun düşen sıcak ve insani ilişkiler yerine, politik kayguların, ideolojik şartlanmışlıkların şoku ile karşılaşıldı. Savaşın dehşetinden, kimyevi silahların karşı konulması mümkün olmayan imhasından kaçan bu insanlar, askeri ilişkiler çemberinde, çıplak arazilerde bırakıldılar. Sağanak yağmurun ve gece ayazının önünde korunma imkanlarına sahip olmadıkları için de, hastalıklar bir anda arttı.

Öte yandan, peşmergenin iltica edeceği sanılıyordu. Oysa gelenler kucaklarında çocukları ile kadınlar, yaralılar, hasta ve sakat insanlardı. ♦

1975 — 1988

Güney Kürdistan İhtilali'nin 1975'te uğradığı yenilgi, Kürt halkına büyük acılar getirdi. Güney Kürdistan'ın iki sınır kenti olan Zaxo ile Xaneqin arasındaki kurtarılmış alanlarda yaşayan halkın bir bölümü İran ve Türkiye'ye girerken, peşmergeler silahlarını kırıp, cephanelikleri ateşe verdiler. Ülkeyi terketmeyen sivil halkın büyük bir bölümü ise Irak'ın güneyine, çöllere sürgün edildiler; yüzlerce köy yerlebir edildi.

Yıkım büyüktü.

Kürt hareketi on yıllık bir aradan sonra, 1986'da Güney Kürdistan'da yeniden kurtarılmış alanlar yaratmayı başardı. Bu gün, gene, bu alanlar BAAS vahşetinin bir numaralı hedefi durumuna gelmiş oldu.

İran ile Irak'ın Cezayir'de anlaşmaları, 1975'te önderliğin savaşı durdurmasının başlıca gerekçesi idi. Bu gün gene, İran ile Irak arasındaki ilişkiler nedeni ile Kürt hareketi toplu bir imhanın eşliğine itilme durumunda. Deneyektir ki, *sömürgecilerle kurulan ilişkilerin kaçınılmaz bir sonucudur bu!* Bu teze fazlaca itibar etmiyorum. İlke olarak, hiç kuşku yok ki düşman güçler arasındaki çelişmeler kullanılmalıdır. Bu çelişmeler Kürtler tarafından kullanılınca, nedense, önyargılar daha belirleyici oluyor ve bağımlılık ilişkisi biçiminde mahkum ediliyor. Ne var ki, meselenin gerçek yönü böyle değil.

Kürt hareketi sömürgeciler arasındaki çelişmeleri sanıldığından çok daha geniş boyutlu olarak ve kaçınılmaz maddi bir gerçeklik olarak yaşamak zordur. Özellikle SSCB'nin Kürt hareketi ile ilgili tutumu, bu ilişkileri iki misli kaçınılmaz kılmaktadır. Sorun, ilişkileri sürdüren önderliklerin politik ustahlıkları ve ilkeli davranışları ile ilgilidir.

Her neyse. Bu gün durum, 1975'ten pek çok nedenle farklılıklar gösteriyor. Önce, BAAS saldırısına karşı tutarlı ve kararlı bir direniş var. Bunun yanında, önderlik kurumu, tek değil. Henüz işin başında da olsa, hareket politik ve askeri bir merkeze ulaşmış durumda. Öte yandan gerek uluslararası ve gerekse bölgesel durum bir hayli farklı. Birbirinin içine geçmiş, birbirini etkileyen ve birbirinden etkilenen sorunlar yumağı oldukça büyümüş durumda.

Açık olan şu ki, BAAS rejimi tüm vahşetine ve elindeki modern silahlara rağmen Güney Kürdistan'daki direnişi imha edemeyecek. Ama, bu, Kürt sorununun kalıcı bir çözüme ulaşacağı anlamına gelmiyor. Hiç kuşku yok ki, sorunun kilidi Türkiye'dedir. Kürt sorununun çağdaş bir çözüme ulaşması, Türkiye'de varılacak sonuçlara doğrudan bağlıdır. Bu bağlamda Güney Kürdistan'da ileriye doğru atılmış her adım, genel sonuca ulaşma mücadelesinde belirleyici nitelikler taşıyacak birer mevzi olacaktır. Oradaki mücadeleye bakışımızı belirleyen temel neden de budur asıl.

Orhan KOTAN

1975 — 1988

Gelê Kurd bi têkçûna Şoreşa Kurdî ya Kurdistana Başûrê, 1975, careke din bû birîndar. Gava xelk û pêşmergeyên Kurdan, ji Zaxo heta Xenîqînê, dev ji şoreşê berdan û derbasî aliye Kurdistana Tirkîyê û Îranê bûn, wan çekên xwe şikandin û cebirxanên xwe şewitandin. Xelkê ku dev ji mal û axa xwe berneda sirgûnî Başûrê Iraqê, yanê çolên Iraqê bû. Bi sedan gund hatin şewitandin û bi erdê re bûn yek. Wê gavê Kurdistana Başûr hildiweşîya, birîn kûr, şewat giran bû!

Piştî deh salan, di sala 1986 an de gelê Kurd careke din, bi têkoşîna xwe, axa Kurdistanê rizgar kir. Îroj, dîsan, ev cîh û war bûne hedefên hovîtiya Baasê. Di sala 1975 an de, gava Îran û Iraq li Cezayîrê li hev hatin, ev yeka bû sebêbê esasî ku serokatîya şoreşê dev ji şer berda.

Îroj, dîsan ji ber êynî sebêbî, yanê têkiliya Îran û Iraqê, gelê Kurd li ber xetera windabûnê ye. Mirov dikare bibêje ku dawîya dan û standinên nebaş û bi kolonyalîstan re weha ye! Ez bi xwe zêde rûmet nadim wê dîtinê. Bê şik, mirov divê, wekî prensîb, dijîtiyên dijmin bi kar bîne. Ez nizanîm ji ber çî sebêbî ye, gava Kurd dixwazin van dijîtiyan bi kar binin, wê gavê ev daxwaz û xebat wekî bindestî û dûvîkî tê xuyakirin û mahkumkirin.

Lê belê, rastî ne weha ye. Teverga Kurd, bi her awahî, dijîtiyên dijmin, hîs dîke û dijî. Nemaze awirê Yekîtiya Sovyetê li hember teverga Kurdî, van têkiliyan hîn pêwîsttir dîke. Mesele hostetiya sîyasî ya serokatîyên ku van têkiliyan dimeşînin e.

Axir!

Rewşa îroj di gelek waran de, ji rewşa 1975 an cîhê ye. Beri her tiştî, îroj li hember êrişên Baas liberxwedaneke bi rêk û pêk heye. Li milê din, serokatî ne yek e. Digel ku, gelek tişt hê nû ne, teverga niha xwedî merkezekî eskerî û sîyasî ye, û rewşa navçê û nawneteweyî îroj gelek cîhê ye. Problemên nawneteweyî û navçê niha hîn mezintir in. Tiştê vekirî û liberçav ev e; digel ku rejîma Baas ya hov xwediyê çekên modern e, ewê nikaribe şoreşa Kurdistanê hilweşîne. Lê ev nayê wê manê ku mesela Kurd ê hal bibe. Bê şik cîhê esasî yê halbûna mesela Kurdî Tirkîyê ye. Ji ber wê jî, her gava ku li Kurdistana Başûr tê avêtin, ji bona halkirina meselê pir muhîm e. Nêrîna me ya li ser têkoşîna Kurdistana Başûr ê, di esasê xwe de, weha ye!

Sivil halktı!

Aralarında, ulusal milis olarak adlandırılan silahlı ögeler de vardı elbette. Ama, ezici çoğunluğu, kadınlar ve çocuklar oluşturuyordu. Hürriyet'in politik yorumcusu Coşkun Kırca gibilerin, "sergerde" diye adlandırdığı bu insanların kendi ülkelerinde yaşamaktan başka suçları da yoktu!

Türk basını kıyameti koparıyordu. Olur olmaz haberler manşetlere çıkıyor, başlıbaşına bir insanlık trajedisi olan somut durum, ideolojik saptırmalara malzeme haline getiriliyordu.

Bu arada, silahlı direnişi sürdüren Mesut Barzani'nin ikibin peşmerge ile iltica talebinde bulunduğu, TC ile sıkı fıkı ilişkiler içinde olduğu da büyük manşetlerle kamu oyuna yansıtılmaktan geri durulmuyordu. Ancak, Orta Doğu Haber Ajansı'ndan Cevat Korkmaz ile Güneş Gazetesi'nden Murat Öttemir, sınırdaki bütün engellere rağmen Mesut Barzani'nin karargahına ulaşmayı başarmışlardı. Bu iki gazetecinin birinci elden verdikleri haberler, Ağustos'un başından itibaren dünya ajanslarına ve bu arada Kürt haber Ajansı'na gelen haberleri doğrulamaktaydı. Peşmerge direnişi azimle sürmekte idi. Mesut Barzani, silahlı direnişi bizzat yönetiyordu. Saddam'ın "Af" çağrısı ise sert bir dille eleştiriliyordu. "Affedilecek biri varsa" diyordu M. Barzani, "o da Saddam'dır. Ki biz onu asla affetmeyeceğiz."

Saddam bir savaş suçlusuydu. Sivil halka karşı jenosid uyguluyordu. ve uluslararası anlaşmalarla kullanılması yasak olan kimyevi silahlar, zehirli gazlar kullanıyordu. Saddam'ın bir savaş suçlusunu, bir halk katili olarak yargılanması gerekmektedir. Peşmerge, bir tek kişi kalıncaya kadar ülkesini korumaya kararlıydı. ve savaş haklı ve meşru bir çözüme ulaşınca kadar sürecekti.

"Biz vatanımızı çok seviyoruz" diyordu Mesut Barzani. "Onu hiç bir şeye değişmeyiz. Ne pahasına olursa olsun Irak yönetimi ile işbirliği yapmayız. Bütün dünya kamu oyu şu yalın gerçeği kavramalı ki, bizim Saddam rejimi ile kanımız var! Öldürülen, katledilen, topraklarından kovulan insanların hesabı sorulacaktır!"

"Türkiye'ye gelince" diyordu Mesut Barzani, "Burada tekrar tekrar belirtiyorum, dünya kamu oyu bilsin işbirliği ile insanlarımızın sığınması konusunda hiç bir görüşmemiz olmadı. Türkiye'nin insanlarımızı kabulü tamamen kendi meselesidir. Olayın dışarıya taşınması, yani uluslararası güçlerin sığınmadan haberdar olması, Türkiye'yi insanlarımızı kabule zorlamıştır."

Mesut Barzani, ilişki ve ittifaklar konusunda da oldukça net konuşmaktaydı. "Haklı davamızın haklılığına inanan bütün ülke ve insanlarla işbirliği yaparız." diyordu M. Barzani. Ve şöyle sürdürüyordu sözlerini: "Biz dış bilemediğimiz, düşman bildiğimiz hiçbir uluslararası güçle işbirliği yapmayız."

Irak KDP'ye özellikle de Barzani ailesine karşı sürekli bir karalama malzemesi olan ABD ile ilişkiler konusunda da değişen M. Barzani, Bizim ABD ile şu an hiçbir ilişkimiz yok." diyordu. "Bu ABD meselesi bizi uzun yıllar meşgul eden bir mesele! Biz ABD yönetimi ile işbirliği yapma ile suçluyorlar. 1974 yenilgisinden sonra, bizim, ABD'den hiçbir yardım talebimiz olmadı. ABD yönetimi de bize yardım konusunda hiçbir girişimde bulunmadı. Biz

Kimyasal silahların cehenneme çevirdiği Güney Kürdistan'ın kurtarılmış alanlarından, işgal altındaki Kuzey Kürdistan'a geçen Foto; Miriam Bergen / ANK

burada kendi halkımızın olanakları ile savaşıyoruz."

Celal Talabani'nin ABD ziyareti ile ilgili olarak M. Barzani şunları söylüyordu: "Talabani'ye ABD'de ilgi mi gösterilmiş! Bu sevindirici bir haber. Talabani de Kürt sorununun çözümü için mücadele eden bir liderdir. Biz bu sorunun çözümü için çalışan bütün güçlere sempati ile bakarız. Kim olursa olsun. Ancak, Talabani'nin ABD yetkilileri ile görüşmesinin içeriği konusunda bir yorum yapmak istemiyorum. Fakat şu söylenebilir. Bir zamanlar bizi ABD yönetimi ile işbirliği yapmakla suçlayan güçlere, bu görüşme önemli derslerle dolu olsa gerektir." "Sovyetler Birliğini ise düşman olarak görmüyoruz" di-

yordu M. Barzani. "Geçmişte SSCB'nin bizim sorunumuza bir çok katkısı olmuştur. Yararlarını gördük. Sovyetler Birliği'nin Kürt sorununa yaklaşımı çok yeterli olmamakla beraber, pek kötü de sayılmaz. Bu aşamada, Sovyetlerle, sorunun çözümü için direkt bir ilişkimiz yok."

Türkiye'ye gelen yığınsal göç, beraberinde yeni kavramları, yeni değerleri de getiriyordu elbette. Türkiye'nin tarihi içinde hep red ve inkar edilen bir sosyolojik gerçeklik bütün ağırlığı ile siyaset gündemine girmişti. Varlığı reddedilen bir halk yüzbinlerle hareket halinde idi. Yok olduğu, türkçenin bir şivesi olduğu iddia edilen

bir dil, tek anlaşma aracı olarak yürürlükte idi. 70 yılın tabuları birer birer hayatın gerçeğine çarpıp dağılmaktaydı. Kürt, Kürdistan, peşmerge gibi sözcükler, günlük basının çokca kullandığı sözcüklerdi. Dahası, resmi düzeyde yasak olan biz dizi kavram da bizzat devlet görevlileri tarafından zorunlu olarak kullanılmaktaydı.

Başbakan Özal, Kürt halkı ile konuşabilmek için ANAP'ın doğulu (!) milletvekillerinin yardımına ihtiyaç duyuyordu. Diyarbakir'de bir kampı ziyaret eden Özal, "Bijî peşmerge", "Bijî KDP", "Bijî Barzani" gibi sloganlarla ve havaya kaldırılmış Mesut Barzani'nin fotoğrafları ile karşılanıyordu. Özal'ın sözleri, ANAP'lı Nu-

rettin Dilek tarafından türkçeden kürtçeye çevrilerek Kürt ailelere aktarılırken, Özal'ın propaganda şefi Erkal Zenger de, Sömürge valisi Hayri Kozakçıoğlu'nun tüm ısrarına rağmen, otobüsün damına kurulu hopperlörden kürtçe sloganlar attırıyor. Bir ara, otobüsün üstüne çıkarak mikrofonu alan bir peşmerge ise kürtçe bir konuşma yaparak, Saddam'ın vahşetini lanetliyor ve direnen KDP gerilları övüyordu.

Kampın tozu-çamuru içinde makyajları bozulan Papatyalar ise, çocuklara kağıt, kalem, defter vb. ile çikolata ve futbol topu dağıtma telaşındaydılar. Futbol toplarına tepki gösteren Kürt aileler, maç yapmayı düşünmediklerini, parçalanmış olan yakınları ile bir an önce

aynı kamplarda bir araya gelmek istediklerini ısrarla anlatmaya çalışıyorlardı.

Özal, sorunu, Türk-Kürt ayrımı yoktur. Hepimiz Müslümanız! biçiminde koymaya büyük gayret göstermekteydi. Kendisi ile İngilizce konuşan bir Kürt sığınmacıya, Özal, "Biz Müslümanız" diyordu; "Müslümanlar her zaman birbirlerine yardımcı olurlar."

★

Irak'ın Güney Kürdistan'daki kurtarılmış alanlarında yaşayan sivil halka karşı zehirli gazlar ve kimyasal silahlarla giriştiği imha hareketi, uluslararası düzeyde de yoğun protestolarla karşılaştı. Dünya Televizyonları yayınlarında konuya geniş yer ayırdılar. Basın, özel muhabirlerini olayı yerinde izlemek üzere alana gönderdi. Bu arada, ABD'nin tavrı dikkatleri üzerine çekecek kadar açıktı. ABD, Irak'ın kendi yurttaşlarına karşı kimyasal silahlar kullanmasını protesto ediyordu. Karşı saldırıya geçen Irak ise, anti-empyralist bir maske takınma gayreti içinde Bağdat'ta ABD yönetimine karşı gösteriler düzenlemeye çalışıyordu. TC ise, kimyasal silahlardan yaralananları basından da gizleyerek helikopterlerle bilinmeyen yerlere nakleddenken, Diyarbakir Hastanesinden yetkililer, çok miktarda yaralının bakımı için gece gündüz çalışma durumunda olduklarını sızdırıyorlardı. Bununla beraber TC, kimyasal silahlarla ilgili Birleşmiş Milletler'den bir araştırma komisyonunun bölgeye gelmesine izin vermeyeceğini de açıklıyordu. Basına bilgi veren Türk Dışişleri yetkilileri, Sevr anlaşması hortalatılmak isteniyor! diyorlardı. Buna şiddetle karşı duracaklarını da ekleyerek, bölgeye uzman gelmesinin gerekli olmadığını, Türk doktorların verdiği raporlara güvenilmesi gerektiğini de vurguluyorlardı. Kızıl Haç'ın gelmesine ise gerek duyulmadığını belirtiyorlardı. Fakat bir süre sonra, Özal, Batı'ya çağrı yaparak yükümüzün yarısını alın diyecekti!

Alman WDR Radyosu 2 saatlik bir program içinde Kürt kırmını işliyor, Amerikan basınında yer alan haber-yorum yazılarında CIA'nın Irak uçaklarını dinleme bantlarından Kürtlere karşı kimyevi silahlar kullanıldığını saptadığı açıklanıyordu. Oysa, 1925 yılında imzalanan Cenevre anlaşmasına göre savaşlarda kimyasal silahların kullanımı kesinlikle yasaklanmış bulunuyordu. Irak-İran barış görüşmeleri de bu kentte sürüyordu.

★

Irak'ın kurtarılmış alanlardaki sivil halka karşı giriştiği jenosid, Avrupa'daki Kürt örgütleri tarafından çeşitli eylemlerle protesto edildi. Irak elçiliklerine karşı düzenlenen gösteriler, Birleşmiş Milletler, Kızıl Haç temsilcilikleri ve diğer uluslararası kuruluşların bürolarında yapılan sembolik işgal eylemleri izledi. Yer yer polisle çatışma içine giren Kürt göstericiler, genel olarak uluslararası kuruluş sözcülerinden Irak'ın kınanacağı ve bölgeye acil yardımların ulaştırılacağı gibi sözler alabildiler.

Bu arada Şam'da bir basın toplantısı düzenleyen Irak Kürdistan Cephesi, Irak'ın jenosid hareketini kınayan ülkelere teşekkür etti, konu ile ilgili olarak herhangi bir tavır geliştirmeyen sosyalist ülkeleri ise kınadı.

Avrupa Parlemantosuna ise, üye ülkelerin, Irak'ı protesto eylemine katılmalarını ve Irak'a karşı ambargo uygulanmasını istedi.

PKK ÜST YÖNETİMİ YENİ BİR ÖRGÜTSEL KRİZLE YÜZYÜZE

Hüseyin Yıldırım APO'yu suçluyor!

- "Seçkin önder Dilaver Yıldırım, kamp ortasında katledildi!"
- "Mardin Eyalet Komutanı M. Emin'nin şehadet talimatı, konuşmalara bile yansıdı!"
- "Botan bölgesinin istemleri karşılanmadı, komutan ve yetkin savaşçılar tasviye edildi!"

4 Eylül tarihli Milliyet gazetesinin ana manşetinde yer alan "Apo, PKK'ya ihanet etti" başlıklı yazıdan sonra, Brüksel'den postalanan bir mektup aldık. Hüseyin Yıldırım'ın el yazısı ile kaleme alınan 5 sayfalık mektubun altında 2 Eylül 1988 tarihi yazılı. Parti önderliği tarafından sürdürülen tasfiyeci pratiğin tehlikeli bir noktaya geldiğini belirten H. Yıldırım, sorunun parti içinde, özgür bir platformda tartışılması zorunluluğuna inandığını açıklayarak başladığı mektupta, parti tarihi ile ilgili belirlemeler yaptıktan sonra, yetkileri elinde toplayan A. Öcalan'ın 3. Kongrede programla bağdaşmayan, ve mücadeleyi revize eden görüşlerini pratiğe geçirebilmesi için önder kadroların, ileri devrimcilerin, zıندان çıkan direnişçilerin tasfiyesini amaçladığını belirtiyor.

3. Kongreye gelenlerin, kendileri ile ilgili tutulmuş bir dosya ile karşılaştığını belirten H. Yıldırım, kadroların tüm pratiği, çocukluğuna kadar irdelenmiş raporlardan alınmış tek tek cümlelere dayanarak kapsamlı eleştirilerle karşılaştıklarını vurguluyor. Bu nedenle de, onlar partili olmadık-

larını kabullenmek zorunda bırakılmıyordu. Suçlu olmayan tek kişi kalıyordu geriye, o da Abdullah Öcalan'dı!

H. Yıldırım'ın mektubu şöyle devam ediyor: "Perçinleşen ve bir kurum olmaktan tümünden çıkan, tek kişinin erkine dönüşen 'parti önderliği' gerçek anlamını yitiriyordu. Mevcut gidişat, pratiğin eleştirisi adı altında, devrimin tasfiyesi idi. Merkez tasfiye olunmuş, kimisi yoğun eleştirilerin baskısı altına itilmiş, kimisi idam edilmiş, kimisi tutuklanarak itibardan düşürülmüş, kimisi ise şeklen yeniden görevlendirilmişti."

Bu uygulamalara karşı direnenlere karşı da acımasız davranıldığını belirten H. Yıldırım, somut bir örnek olarak, Dilaver Yıldırım'ın kamp ortasında katledilmesini gösteriyor.

Suçlamaların 7 başlık altında toplanan H. Yıldırım, sorunların bilincinde olan pek çok merkez kadronun tasfiye edildiğini, kadrolar üzerinde despotik yöntemler uygulanarak sindirildiklerini, şartların elverişli olmasına rağmen savaşın durdurulduğunu, savaşçı gelişen komutanların tasfiye edildiğini, hareketin kaderini tayin

eden konuların hiçbir kuruma danışmadan tek kişi tarafından alındığını, zıندانlardan çıkan direnişçiler üzerinde amansız baskılar uygulandığını, inhacı yöntemler denendiğini, gelinen çizgide -basına verilen demeçlerde de kanıtlandığı üzere- silahlı mücadele ve bağımsızlık yerine, teslimiyet ve uzlaşma mesajları verildiğini belirtiyor.

Kendisinin, sorunları parti içinde çözümlenmek istediğini, ancak A. Öcalan'ın tasfiyeci mantığının buna tahammül göstermediğini belirten H. Yıldırım, bu nedenle de "kişiliğime yönelik ajan-provokatör suçlaması ile Avrupa örgütüne ölüm talimatı" verildiğini de açıklıyor.

H. Yıldırım'a göre, Avrupa örgütünün büyük bir kısmı ise bu talimatı benimsememiştir.

Mektubunun sonunda, mücadeleyi sürdürmede kararlı olduğunu açıklayan H. Yıldırım, zıندانlarda direnen ve ülkede savaşçıları önder gördüğünü vurgulayarak, Kürdistan'ın bağımsızlığı uğruna şehit düşenlerin anısına son nefesine kadar bağlı kalacağını "belirtiyor."

PKK Av. Temsilciliği ne diyor?

- "Sömürgeci basın saygılarında boy göstererek, Partimize ve Parti Genel Sekreterimiz Abdullah Öcalan'a karşı alçakca saldırılarda bulunan ve daha ilk günden kimliğini açık bir şekilde ele veren provokatör, işte bu gelişmeler çerçevesinde Partimize yönelen saldırıları iç cepheden tamamlayarak, açık bir ihanete oynayıp ulusal kurtuluş mücadelemizi emperyalizme ve faşist TC'ye peşkeş çekmek istiyor!"

H. Yıldırım'ın 2 Eylül tarihli mektubundan sonra, PKK Avrupa Temsilciliği de 3 Eylül de 4 sayfalık bir bildiri yayınladı. "Kürdistan halkına yönelen saldırılara ve bağımsızlık mücadelesi üzerinde oynanmak istenen oyunlara karşı mücadele edelim" ana başlıklı bildiri, ülke, bölge ve dünya sorunları ile ilgili yorumlara yer verdikten sonra, Kürt halkına yönelik tehlikelere işaret ediyor ve işte böyle bir bir durumda son faaliyetleri ile kimliği iyi bir şekilde açığa çıkan provokatör'ün, "PKK bölündü" iddia ve demagojileri ile sömürgeci basın da boy göstererek ortaya çıktığını belirtiyor.

Bildiri şöyle devam ediyor: "Partimiz ve Partimiz önderliğini hedefleyen bu saldırıların benzerlerini TC kaleşörleri, Semir-Süleyman provokatörleri, Şahin-Yıldırım ihanet çetesi ve diğer işbirlikçi hain çevreler daha önce çokca dile getirdiler"

"Özellikle de emperyalist metro-pollerdeki tezgahlarda dokunarak hazırlanan bu yeni plana göre, PKK ve önderliği tasfiye edilip, hiç de yabancısı olmadığımız ve provokatörlerin sık sık kullandığı 'Demokratik PKK' sloganı hayata geçirilip, örgüt-

tün mirasına provokasyon sahip çıkararak başarılı olunmak isteniyor!"

"İşte emperyalizmin bu planına yatmak, Partimizi Avrupa alanından tasfiye etmek ve yeni provokasyonlar geliştirmek isteyen halk düşmanı, kanranlık bir provokasyon yakın bir dönemde bu oyuna oynayan faaliyetlerini yoğunlaştırmış, bu planında başarılı olamayacağını anlayınca da komploculuğu yönelmiştir!"

Bildiri, parti militan ve sempatizanlarına şu çağrı ile son buluyor:

"Halk, parti ve ülke değerlerimizle-böylesine alçakca oynayan ve gücünü emperyalizmin en azgın savunucularından alan bu provokasyona yaşam hakkı tanımayalım! Provakasyonu teşhir ve tecrit ederek, alçaklıklarını sergilemelerine müsaade etmeyelim!"

"Görevlerimizi büyük bir özveri ile yerine getirelim. Bütün görevlerimize sahip çıkalım. Başarılı bir militan ve sempatizan çalışmasını bundan sonra da temel olarak geliştirelim; provakatör ve komploculara yaşam hakkı tanımayalım!"

12 EYLÜL'ÜN 8. YILINDA 5 Örgüt

□ 12 Eylül'ün 8. yılında Paris'te ortak bir basın toplantısı düzenleyen 5 örgüt, ortak mücadele çağrısı yaptı

TKP-ML, TKP-ML Hareketi, TDKP, TKKBKP için Mücadele Bayrağı ve YPK örgütlerinin Paris'te düzenledikleri basın toplantısına, Kürdistan Press, Cumhuriyet, Nokta, 2000'e Doğru ve GAMK Paris muhabirleri katıldılar.

Ortak Basın Bildirisi'nden sonra, örgüt temsilcilerinin 10'ar dakika konuşmalarını, sorular izledi.

Örgüt sözcüleri, konuşmalarında 12 Eylül süreci ile ilgili değerlendirmeler yaptıktan sonra, dikkatleri özellikle proletarya partisinin inşası için çalışmalar üzerinde yoğunlaştırdılar.

Kürdistan Press muhabirinin örgüt sözcülerine, Güney Kürdistan ile ilgili son duruma ilişkin sorduğu soru, örgüt sözcülerince ayrı ayrı cevaplandırıldı. Sivil halka şart-sız sığınma hakkı, uluslararası düzeyde protesto ve dayanışma kampanyalarının düzenlenmesi gereğine işaret edildi.

Milliyet
APO, PKK'ya ihanet etti

Kürdistan Hallında ve...
Kürdistan Hallının bağımsızlık mücadelesinde...
Bu birinci derecede temsil statüsü...
gelmel için sergilenen tasfiyeci bir pratiğin...
Eğilimi, Mevcut durumun Parti içinde özgür bir platformda tartışılmasının...
Tartışılmasına inanıyorum.

ÖRGÜT KARŞISINDA
Örgüt, zıندان, zıندان...
EYLEM BASLAYACAK
Eylem baslayacak...
SABER S. TAYLAKA

HOLMER'İN KORUMA POLİSİ İŞBAŞINDA

Karlsson ne yapıyor?

Palme cinayeti'ni kürtlerin üzerine yıkmak için özel gayretler içine giren Stockholm eski Emniyet Müdürü Hans Holmér'in koruma polisi Per-Ola Karlsson, ırkçı eğilimlerin barındığı Norrmalm Polis Merkezindeki vurucu ekip görevine yeniden başladı!

Iraktaki Baas rejimi yalnız bir grubun ABD elçiliğine karşı düzenledikleri yürüyüşün, bir gurup karşı gösterici tarafından protesto edilmesi nedeni ile çıkan çatışmaya müdahale etmek için olay yerine gelen polis ekibi içinde Holmér'in koruma polisi Karlsson da vardı.

Geçtiğimiz aylarda İsveç'te başlıbaşına bir skandal olan Ebbe Carlsson olayında ismi öne çıkan polis memuru Karlsson, İsveç'te kullanımı yasak olan dinleme aletlerini gümrükten gizlice sokmaya çalışırken suçsuz olarak yakalanmış ve 3 yıla yakın ceza istemi ile yargılanmaktaydı. Esasen, yargılanma durumunda olan devlet memurlarının aktif görev yapmalarını sözkonusu iken, Karlsson'a eski görevi iade edilmiş oluyordu. Polis memuru Karlsson, Palme Cinayeti'ni PKK izine sokmaya çalışan ve İsveçli bir zenginin sağladığı para ile özel çalışmalar yapan Ebbe Carlsson'un da özel koruma timinde yer almış ve Avrupa gezilerinde Ebbe'yi Kürtlere karşı koruma görevini üstlenmişti.

Ebbe Carlsson olayı, polis Karlsson'un gümrükte kaçakçılık suçu ile yakalanmasından sonra günlerce İsveç basını meşgul etmiş, olay, parlamento düzeyinde tartışılma durumuna kadar gelmiş ve TV kanalı ile kamu oyuna sunulmuştu.

Saddam rejimini lanetleyen Kürtlerin gösterisini engelleme timindeki görevi ile tekrar günün konusu haline gelen polis Karlsson'u, gösteri sırasında tutuklanan 4 Kürtten birinin başında dururken çekilen resim, Aftonbladet gazetesinin 8. sayfasında yayımlandı.

Foto: Ulf Karlsson • Aftonbladet

KURDISTAN PRESS • 29 İLON / EYLÜL 1988

Provokasyonlara karşı Kürt kültür kurumları korunmalıdır!

□ Paris Kürt Enstitüsü'nün Türkiye'de Kürt dili ve kültürünün yaşatılması için uluslararası düzeyde sürdürdüğü imza kampanyasının gazetelerde yayınlanmasının ardından, Fransa'dan çeşitli adreslere postalanmış KYB imzalı bir bildiriye, Enstitü başkanını hedef alan yoğun suçlamalar yapıldı.

□ KYB Genel Sekreteri C. Talabani, Avrupa sorumlusu Dr. K. Fuat ve Paris temsilcisi, sözkonusu bildiri ile herhangi bir ilişkilerinin olmadığını açıkladılar. Paris Kürt Enstitüsü ise yayınladığı bir broşürde bildirinin H. Vatansver takma ismini kullanan eski TİP'li bir Kürt tarafından yazıldığını belirtti.

Bonn Kürt Enstitüsü'nde meydana gelen ve Enstitüyü çalışamaz hale getiren olumsuzluklardan sonra, Paris Kürt Enstitüsü'ne karşı da yıpratma ve karalama kampanyaları başlatıldı. Gerçi, Enstitü'nün yönetimi ile ilgili olarak gerek Kürt aydınları ve gerekse siyasi parti ve gruplar tarafından çeşitli eleştiriler yapılmaktaydı. Ancak, bu eleştiriler, Enstitü'nün daha verimli ve kalıcı çalışmalar yapmasını amaçlayan eleştiriler düzeyinde idi. Paris'ten çeşitli adreslere postalanmış ve üstünde Kurdistan Yurtseverler Birliği Kurdistan yazılı 24.6.1988 tarihli 5 sayfalık daktilo ile yazılmış bildiriye ise, Enstitü Başkanı Kendal Nezan'ı hedef alan son derece ağır suçlamalar yer alıyordu.

Bildirinin, PKK'nın kitle yayın organı *Berxwedan*'in 15 Temmuz tarihli nüshasında tümü ile yayınlanması, Enstitü yöneticilerini konu ile ilgili olarak kamu oyunu bilgilendirme ihtiyacına sevketti.

Kürt Enstitüsü'ne karşı bir provokasyonun iç yüzü başlığı altında yayınlanan broşürde, bildiriye işaret edilen konulara açıklık getiriliyor ve bildirinin H. Vatansver takma ismini kullanan, "Bir dönem Türkiye İşçi Partisi'nde belirli bir rol oynadıktan sonra, halen Fransa'da politik militan olarak yaşayan ve derin bir psikolojik bunalım içinde olduğu söylenen bir vatandaşımsız tarafından kaleme alındığının saptandığı" belirtiliyor.

Berxwedan'i sorumsuzlukla eleştiren Enstitü yönetimi, bildiri'nin üstündeki adresin de sahte olduğunu ve Paris'te böyle bir adres bulunmadığını vurguluyor.

1920'lerden bu yana Kürt sorununun ne Sovyetlerin ve ne de Batı'nın gündemine girmediğine işaret eden Enstitü yönetimi, kamu oyu oluşturma öneminde vurgulama yaparak, Enstitü'nün Kürt dili ve kültürünün korunması doğrultusunda uluslararası düzeyde çalışmalar yapmasının doğal olduğunu, dahası, bu tür çalışmaların Enstitü'nün görevleri arasında bulunduğunu belirtiyor.

KYB imzası ile yayınlanan ve Enstitü yönetimi tarafından sahte olduğu açıklanan bildirinin, Enstitü başkanının,

emperyalizm tarafından özel olarak eğitildiği, Fransız istihbarat servisi ile işbirliği içinde çalıştığı, ANAP'tan meclise giren Nurettin Yılmaz gibileri ile beraber ABD'nin planları içinde TC ile uzlaşacağı, emperyalist planların uygulama sürecinde kabul edilebilir bir lider olarak elde tutulduğu gibi iddialarla ilgili olarak, bunların paranoya ve komplomanya hastalıklarına tutulanların gayri ciddi saplantıları olabileceğine işaret edilen Kürt Enstitüsü'ne karşı bir provokasyonun iç yüzü başlıklı broşürde, Enstitü başkanının Kanada'da yapılan NATO toplantısına katılması ile ilgili şu açıklamalara yer veriliyor: "Bu iddia, temelde Enstitü Başkanı'nun 20-25 Mayıs 1987'de Kanada'nın Québec eyaletinin başkentinde yapılan NATO Parlamenterleri Meclisi'nin İlkbahar toplantısına, Fransa, İtalya, İspanya Sosyalist Partileri ile İtalyan Komünist Partisi parlamenterlerinin çağrısı üzerine gözlemci bir konuk olarak katılıp, bu toplantıda, Türkiye'de Kürt halkına karşı işlenen kültür jenosidi hakkında bir tebliğ sunmasından kaynaklanmaktadır."

Senede iki defa toplanan bu kuruluşun toplantılarının gizli olmadığı, nitekim Enstitü bülteninde de konunun kamu oyuna duyurulduğu belirtildikten sonra, konunun Kanada basını ve TV'sinde de geniş yer almasından sonra, bir grup Türk parlamenterinin Enstitü Başkanı ile görüşme talebinde buldukları açıklanıyor. Kanadalı parlamenterlerin huzurunda kısa bir görüşme yapıldığı, görüşmede Fransızca ve İngilizce konuşulduğu ve herhangi bir pazarlık yapılmadığı vurgulanıyor. Broşürde siyasi görüşmelerin Enstitü gibi kültür kurumlarının değil, Kürt siyasetlerini işi olduğuna vurgulama yapılan broşürde daha sonra, *İmza Kampanyası* ile ilgili bilgi veriliyor. İmza kampanyasının dil ve kültür sorunlarının tartışmaya girdiği Türkiye için önerilmesinin pratik ihtiyaçlardan kaynaklandığı belirtilen broşürde, finansmanın ise Londra'da bir grup Kürt iş adamı tarafından karşılandığı açıklanıyor.

● Konu ile ilgili olarak Enstitü başkanı Kendal Nezan ile görüştük:

□ Sn. Kendal Nezan, Türkiye'de Kürt Dili ve Kültürünün korunması ile ilgili imza kampanyasının hemen ardından böyle bir bildirinin yayınlanmasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

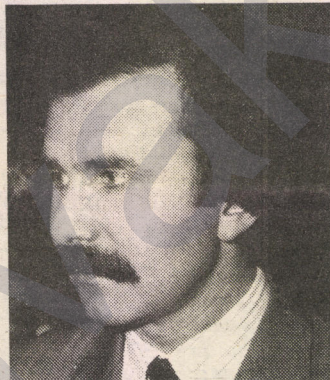
□ Kürt sorununun uluslararası boyutlara kavuşturulması halkımızı sevindirmiş, bununla beraber bazı çevreleri de rahatsız etmiştir. Bir yandan milliyetçi Türk güçleri ve onların sözcüsü basın, günlerce "Küstah Kürt Kampanyası"nı, "Uluslararası Kürt lobisi"ni hedef alan saldırılarda bulunmuşlardır. Diğer yandan da, küçük ve kısa vadeli çıkarlarının tehlikeye düşeceğini sanan bazı Kürtler, sözde "Devrimcilik" ve "Anti-emperyalist güçlerin tasfiyesine engel olmak" adına eleştiriler getirmişlerdir. Bu kişilerin yıkıcı tutumu üzücüdür. Ama her ulusta olduğu gibi, bizde de ayrı görüşlerin olması olağandır. Gönül isterdi ki, eleştiriler yapıcı ve dürüst olsun, uygar tartışma kuralları çerçevesinde kalsın, tartışma ahlakına riayet etsin.

Sözkonusu bildiri, isimlerini bile vermek mertliğini göstermeyen dogmatik kişilerden biri tarafından kaleme alınmış, *Berxwedan* dergisi de hiçbir ön araştırmaya gerek görmeden bunu YNK'ya atfetmiştir. Bildiriniz gibi YNK genel sekreteri, C. Talabani, bu provakatif bildiriyi hemen tekzip etmiş, PKK lideri A. Öcalan'dan, bu tür provakasyonlara engel olmasını istemiştir. Ayrıca ANK muhabiri de bizat kendisini Enstitü'de bulunduğu sırada arayarak, bu konudaki görüşlerini telefon ile sormuş ve sayın Talabani kendisine, "Yalnız Yekiti'nin değil, bütün Kürt örgütlerini bir araya getiren Irak Kurdistanı Cephesi'nin ortak kararı ile Enstitüyü bütün olanakları ile ve her alanda desteklediklerini" bildirmiştir.

□ Bildiriye, doğrudan kişiliğinize yönelik ağır suçlamalar var. Buna inanmak isteyenlerin sayısı da bir hayli fazla. Avrupa'daki Kürt aydın ve politikacılarının sistematik bir biçimde karalanmasının ardında duran gerçek sizce ne olabilir?

□ Yirmi seneden beri yurtsever Kürt hareketine kendi inançlarını doğrultusunda katkıda bulunmaya çalıştım. Bunu hiçbir karşılık beklemeden, halkıma duyduğum sevgi ve sorumluluğum gereği olarak yaptığım için başkalarının ne övgüsünden ne de suçlamasından etkilenirim. Bu konu da birinin bir söyleyeceği varsa, açıkça çıkıp "Ben bu güne dek Kürt davasına şu hizmetlerde bulundum, bunun bana verdiği hakla yaptıklarınızdan şunu ya da bunu eleştiriyorum!" desin, o zaman tartışabiliriz. Geleneksel kültürümüzde aşiret dönemi zihniyetinden kalan olumsuz bazı alışkanlıklarımız vardır. Kasabamızdan, köyümüzden, aşiretimizden olmayan birini karalayıp, kendisini dolaylı olarak büyük göstermek gibi bir "ulusal" geleneğimiz zaten vardı. Son yıllarda en ilkel ve fanatik dogmatizmin beraberinde getirdiği hastalıklar toplumumuzda bu eğilimi daha da güçlendirdi. Özgürlük mücadelesi veren ve şiarı "Bize karşı olmayan herkes dostumuzdur" olması gereken bir halkın içinden çıkan bazı fanatik kişi ya da fraksiyonlar "Bizimle yüzdeyüz aynı görüşü paylaşmayanlar düşmanımızdır!" deyip yurtseverlerin saflarında bölünme ve çekişmelere neden oluyorklar. Bu, zaafımızı iyi bilen güçler, psikolojik savaş yöntemlerini kullanarak çeşitli söylenti, şayia ve asılsız haberler ile aydınlarımızı karalamaya, birbirine düşürmeye çalışmaktalar. Genel siyasi olgunluğun ve kültürel düzeyin düşük olduğu bu sığ ortamda bazı kişiler, böylece aldatılabilir. Belirli bir düzeyi ve olgunluğu olan kitle teşkilatları, büyük Kürt partileri dikkat ederseniz bu seviyesiz yöntemlerden tamamen kaçınmışlardır. Bu konuda sorumlu davranmak her Kürt yurtseverinin görevidir.

□ PKK'nın veya PKK Avrupa temsilciliğinin konu ile ilişkisi olmadığı yönünde inandırıcı kanıtlar var mı?

K. Nezan: "Yapıcı eleştirilerle çalışmalarımıza güç verilmeli"

□ Bildiri yazan şahıs bize tanımiyor. Açıkça ismi ile yazıp yayınlasaydı hiçbir yanıt da gerek görmeyebilirdik. Zira, kısır polemiklere girmek, mezhep savaşları ile vakit geçirmek istemiyoruz. Bu kişinin tutumunun nedenlerini özel olarak yayınlanan bir broşürde inceledik. *Berxwedan* dergisi, adresi bile sahte imzacı örgütü bilerek ya da bilmeyerek Irak Kurdistanı Yurtsever Birliği olarak göstermiştir. Yanlış ve sorumsuz davranmıştır. Ancak, biz, demokrat insanlar olarak sanıklara suçları ispatlanmadığı sürece masum gözükme ile bakmayı tercih ederiz.

□ *Berxwedan* dergisinin bildiri tümü ile yayınlaması sizce, yalnızca bir sorumsuzluk mudur, yoksa bildirinin muhtevasına katılma mıdır?

□ Bu soruyu derginin yetkililerine yöneltmek gerekir.

□ Enstitü yönetimi tarafından yayınlanan broşüre karşı bildiri yazdığı açıklanan H. Vatansver'in bir açıklaması oldu mu?

□ Hayır, elimize böyle bir açıklama geçmemiştir.

□ Enstitü başkanlığından ayrılmayı düşünüyor musunuz?

□ Enstitü'nün yönetimi ve başkanı iki yılda bir yapılan Genel Kurul toplantılarında seçiliyor. Bu konuda geleceği bağlayabilecek bir şey söylemek, demokrasi anlayışıyla bağdaşmaz. Ancak, Enstitü'ye hizmet konusundaki görüşümü ifade edebilirim. Bildiriniz gibi, Enstitü'yü Kürt davasına kültür ve tanıtma alanlarında hizmet etmek için bir takım değerli Kürt aydın ve sanatçıları ile birlikte kurduk. Bunlardan bazıları ebediyete göçtüler. Ortak amacımızın kalıcılığına katkıda bulunmayan ve namus borcu. Bunun için gerekli mali ve kadro olanakları oluşturuncaya kadar fazla vakit ve fedakarlık isteyen görevlerden üstüme düşeni yapmaya devam edeceğim. Binamıza satın alınmasından sonra, Enstitü'nün vakıflaşması aşamasına geçeceğiz. Hem uluslararası düzeyde hem de yurtsever Kürt hareketinin geniş bir kesiminde saygınlığı olan Enstitüyü, iyice rayına oturup, geleceğini garantiye aldığımız an, görevi vijdan huzuruyla büyük çabalarla yetiştirilen yetenekli genç kadrolarımıza devredeceğiz. Amacımız, Kürt halkına kalıcı ve gelişen bir kurum, ilk kurumunu armağan etmektir.

Önümüzdeki bir kaç yıl içinde Kürt yurtseverlerinin ve halkımızın dostlarının destekleri ile bu amacı gerçekleştirebileceğimize inanıyorum. Bu konuda diğer yurtsever Kürt yayın organları gibi, Kurdistan Press'in de gereken desteği esirgemeyeceğinden kuşkuymuz yoktur.

Talabani'nin Mektubu

Olayla ilgili olarak Kurdistan Yurtsever Birliği Genel Sekreteri Celal Talabani, *Berxwedan*'a aşağıdaki mektubu gönderdi:

"Sayın Berxwedan yöneticisi, Berxwedan dergisinin 15 Temmuz 1988 tarihli sayısında Paris Kürt Enstitüsü'nü ve Başkanı Sayın Kendal Nezan'ı hedef alan Kurdistan Yurtseverler Birliği imzalı bir bildiri yayınlanmıştır.

Söz konusu bildiri bize ait olmadığı gibi, içeriğine de kesinlikle katılmamaktayız. Aksine, biz, gerek Paris Kürt Enstitüsü'nün, gerekse de başkanı Sayın Kendal Nezan'ın Kürt ulusuna ve kültürüne önemli hizmetlerde buldukları düşüncesindeyiz. Onların bu hizmetlerini desteklemek gerektiği kanısındayız. Bizce bu türden bildirimler, Kürt ulusal güçleri arasında provakatif işlevler gördüklerinden, yayınlanmadan önce titizlikle araştırılmalıdır.

Sayın yönetici, Bu mektubumu gelecek sayınızda olası yanlış anlamaları ortadan kaldırması için yayınlamanızı rica ederim. Devrimci selamlarımla mücadelenizde başarılar dilerim 8 Ağustos 1988

Kardeşiniz
Celal TALABANI
Kurdistan Yurtseverler Birliği
Genel Sekreteri

Genel Sekreteri
Kurdistan Yurtseverler Birliği
Genel Sekreteri

"KADINLARIMIZ, ÇOCUKLARIMIZ ÖLDÜLER! ONLARI KORUYAMADIK"

"TOPRAK EĞER UĞRUNDA"

"BU ARTIK BİR SAVAŞ DEĞİL.. BİR JENOSİD'DİR!"

□ Şemdinli'de tek söz sahibi olduğunu iddia eden genç bir yüzbaşı, 2. Kanal'dan konuşmanın yasak olduğunu belirtiyor. Yüzbaşının 2. Kanal dediği, Türkiye'de olmadığı iddia edilen ama, şu an bu bölgede en azından 100 bin kişinin konuştuğu bir dil, yani KÜRTÇE!!

□ Konuşmak yasak!! Soru sormak yasak!! Resim çekmek yasak!! Etrafa bakmak yasak!! Hani TC, dünya kamu oyuna, bu soruna insani açıdan bakacağını açıklamıştı? Biz de, TC'nin bu insani bakış açısını belgelemeye gelmiştik!! Ama, gerçek olan şu ki, yalnızca engeller ve yasaklar var!

S

oförümüz esashi bir küfür savuruyor: "Hakkari'yi geçtikten sonra dünya bitiyor! Kim bana buraya kadar gel dedi..."

Haklıydı. Kimse, "Gelin" dememişti. Hakkari'den sonra hep daha sıklaşan askeri kontrollerde size, "Gitmeyin!", bazen de "Gidemezsiniz!" denildi..

"Zaten mülteci kalmadı o bölgede. Ne istiyorsunuz oradan!". "Burada kamp yok. Kamplar Çukurca ve Uludere'dedir." Bunu duyduk duymasına ama, ayrıca Şemdinli ilçesinde, Irak, İran, Türkiye üçgenine yakın, yaklaşık, 10 - 15 bin kişinin Türkiye'ye geçtiğinin haberini de almıştık. Askerlere göre yanılmışız. Ama, Şemdinli'de bir lokantada akşam yemeğine otururken, bir iki kişi masamıza geliyor ve "Gazeteci misiniz?" diye soruyordu. Evet cevabını alınca da, masamızın etrafı bir anda doluyordu.

"Buradaki mültecileri İran'a gönderiyorlar! Biz bir şey yapamıyoruz. Siz, gidin kendiniz görün." diyorlardı.

Lokantada bir peçete üzerine çizdikleri haritada, Beseli köyünün yakınlarından mültecilerin yoğun biçimde geçtiklerin öğreniyorduk.

Daha sonra, insanlarla doldurulmuş kamyonlar Şemdinli merkezinden geçtiğini gördüklerini anlattılar. Onlar da, kamyonları durdurup mültecilerle ilişki kurmaya çalışmışlar, ancak, Emniyet Müdürü duruma müdahale etmiş, şoföre yoluna devam etmesi için baskı yapmıştı.

"Üç gün açık arazide kendi başlarına kalmışlar! Geceleri eksi 3 - 4 dereceye kadar düşen soğuktan korunmak için çocukları ile hayvanları iç içe yatırıyorlar! Kimsenin yardımı yok!"

★

"Askeri bölge içinde, Şemdinli'nin en büyük mülteci kampını kurmuşlar. Ancak biz bu mültecilerle konuşamıyoruz! Resim de çekemiyoruz! Çünkü birinci derecede güvenlik bölgesi!!"

Şimdi de lokantada, ısrarla bize, "Onlar gitmek istemiyorlar. Gidin kendiniz görün" diyorlardı. Peçetede ki haritaya göre, yola çıkıp, askerlerin "Yok, kalmadı!" dedikleri mültecileri arıyoruz.

Kısa bir süre sonra bir kamyonu rastlıyoruz. Ama, bu kamyon insan değil, ekme taşıyordu.

Şemdinli esnaflarından biri "Devlet, buradaki insanlara hiç yardım etmiyor!" diyor. "Biz, kaymakama, dedik ki, birakin, biz yardım edelim. Onlar, kardeşlerimiz, akrabalarımızdır! Bırakmadı. Biz de, üç gün bekledik. Daha sonra kimseye sormadan kamyonu ekme yükleyip geldim. Yani bırakalım da, onlar açlıktan ölsünler mi?"

Şemdinli'den yaklaşık 10 Km. uzaklıkta ilk kamyonu görüyoruz. Şoför bize, İran sınırında bulunan Alan köyüne gideceğini söylüyor. Orada, "Yükünü" İran sınır nöbetçilerine teslim edecekmiş!!

Kamyondaki görüntü içler acısı. Yüzlerce insan koyun sürüsü gibi üst üste yığılmışlar. Çocuklar aralara sıkışmış durumda. Hasta

kadınlar kusuyor! Yaşlılar, çok rahatsız olduklarını belirtiyorlar. Çoğu nereye gideceğini bile bilmiyor!

— "Em jixwe nizanin herin ku derê?" diyorlar.

İran'a gitmek isteyip istemediklerini soruyoruz. Ofkeli sesler geliyor. "İran, bizi bıraktı. Oraya gidip ne yapacağız. Yok, istemiyoruz!"

Uzaktan, askeri bir jip'in farları görünür. Biz, kamyonun iniyoruz. Aynı gece, Şemdinli'nin Kenur köyü civarında sayıları onu aşan kamyon konvoyuna rastlıyoruz. Hepsine aynı soruları soruyoruz. Ve hepsinden hemen hemen aynı cevapları alıyoruz.

Sabaha karşı.. Güneş doğuyor.. Yolun etrafında çayırlarda yatan insanları görüyoruz. Bu bölgede büyük kamplar yok. Mülteciler, 20-50 kişilik gruplar halinde gelmişler, yorulunca buldukları yerde kendi kamplarını kurmuşlar. Bazıları yanlarına bir iki besi hayvanı almayı başarmış. Bize sordukları soruların başında şu soru yer alıyor: "Siz bir araba bulamaz mısınız? Hayvanlarımız da ölecekler, bizler de! Artık, yürüyemiyoruz. Türkiye'ye geçeli üç gün oldu."

Üç gün açık arazide kendi başlarına kalmışlar. Geceleri eksi 3, 4 dereceye kadar düşen soğuktan korunmak için çocukları ile hayvanları iç içe yatırıyorlar. Kimsenin yardımı yok!

Genç bir yüzbaşı şunları söylüyor: "Biz, bunlara sahip çıkıyoruz. İhtiyaçlarını karşılıyoruz. Ama, çoğu burada kalmak istemiyor. İran'da akrabaları var. Onların yanlarına gitmeyi, burada kalmaya tercih ederler herhalde!"

Askeri bölge içinde Şemdinli'nin en büyük mülteci kampını kurmuşlar. Ancak, biz bu mültecilerle konuşamıyoruz. Resim de çekemiyoruz. Buranın birinci derecede güvenlik bölgesi olduğu söyleniyor. Biz de güvenlik bölgesinin kurallarına uymak zorundaymışız. Tabii, mültecilerin bize, Türkiye'nin askeri sınırlarını verip vermeyecekleri ayrı bir konu! Ama, askerler bu iddiada ısrar ediyorlar. Bizim soru sormamızdan fazlaca rahatsız olan yüzbaşı, sonunda "Burada benim sözüm geçer" diye kestirip atıyor.

★

Yüzbaşı, mültecilerin İran'a gönderilmesini kendisinin organize ettiğini açıkladı. Şemdinli'nin şoförlerine karşı ise kişi başına ücret alma mücadelesi vermiş. Mültecilerin kendi ifadelerine göre gitmek istedikleri, yüzbaşıya göre ise gitmek için can attıkları İran'a kadar, kişi başına 10, her çocuk için ise 8 dolar ödeme zorunda kalmışlar.

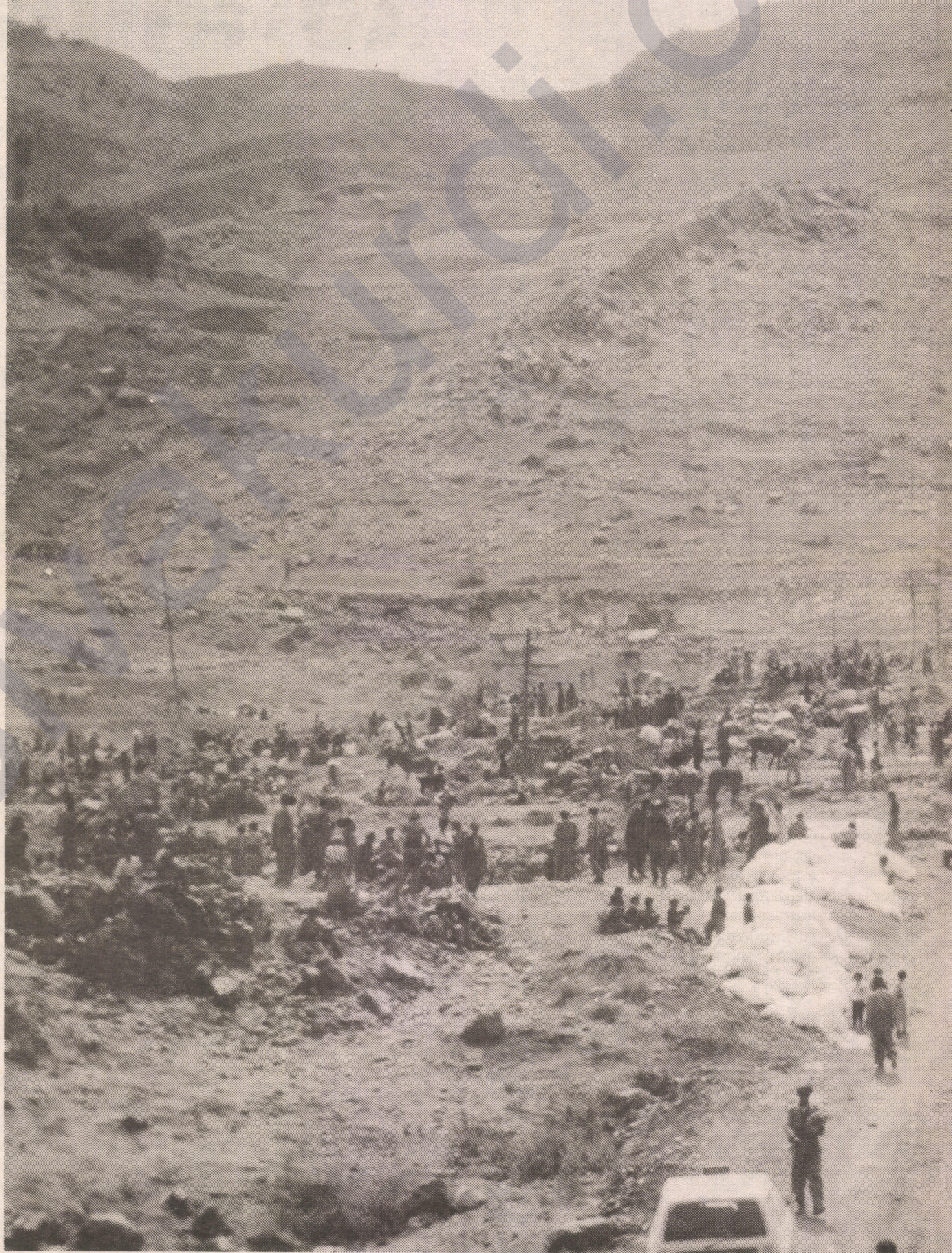
Durumu kısaca gözden geçirip, hesaplamalar yapıyoruz. Her şoför, günde bir kaç sefer yapsa, ağzına kadar doldurulmuş kamyonlardan elde ettikleri gelir, herhalde bir yılda kazandıklarından fazla olmuştur.

Yüzbaşımız akıllı.. Şoförleri razı etmek için çok sağlam bir yöntem uygulamış. Mültecilerin itiş-kakış dolduruldukları kamyonlara binerken şoförlerle konuşmaları yasak!! Çünkü, Türkiye'de, hele de böyle nazik askeri bölgelerde, yüzbaşının ifadesine göre "2. kanal" yayını yasak. Yüzbaşının 2. Kanal dediği, Türkiye'de resmi olarak var olmayan, ama bu günlerde en azından yüzbin insan tarafından konuşulan bir dildir. Yani, kürtçe!?

Konuşmak yasak! Soru sormak yasak! Resim çekmek yasak! Etrafa bakmak yasak! Hani TC, dünya kamu oyuna soruna insani açıdan bakacağını bildirmemiş miydi? Ne oldu. Biz de, sorunun bu yanını belgelemek için geldik. Ama, engellerle karşılaştık.

Ehh, o kadari da olur artık?!

★

Sınırlarını uzun süre kapalı tutan TC, daha sonra sivil halka karşı ilgisiz davrandı. Yal

B

en 30 senedir peşmergeyim. 30 senedir savaşıyorum. Savaşla tanışmam ise çok daha öncelere dayanır. Tüfek sesi ile büyüdüm ben. 5 kere Türkiye'ye geçtim. Sonra gene geri gidip, savaşa katıldım. Ama, bu sefer durum farklı. Saddam, bize karşı kimyasal silahlar kullanıyor. Onlarla baş etmek çetin iş. Baş edemedik. Çaresiz kaldık. Kadınlarımız, çocuklarımız öldü. Onları koruyamadık. Biz, askeriz. Savaşsız ölürüz. Ama, biz, halkımızın, ço-

cuklarımızın yaşamaları için ölüyoruz. Onları koruyamayınca, artık, ne yapalım!?"

Bu yaşlı, gün görmüş, savaşlar, sürgünler yaşamış peşmerge ile, Çukurca'nın yakınlarında küçük bir kampta konuştuk. Etrafımızdaki manzara acı vericiydi. Onun söylediklerini doğruluyordu. Fakat, belirtmek gerekir ki, kırçıl araziye dolmuş kalabalık, bir panik içinde değildi. Sakin idiler. Kamptaki insanlar, kadınlar da dahil, savaşmaya, sürgüne, değişik durumlara uyum göstermeye alışmış insanlardı. Kadınlar, örneğin, günlük bir iş yapar gibi, ateş yakmış, çay demlemekle meşguldüler. Bu içler acısı durum içinde bile, bize çay ikram et-

me çabasındaydılar. Hayatları öyle geçmişti. Savaş içinde büyümüşlerdi. Kaçış da, panik içinde olmamıştı. Mesut Barzani'nin, Radyo Kürdistan'ın aracılığı ile yaptığı bir çağrı üzerine yola koyulmuşlardı. Taşıyabilecekleri kadar eşyayı alarak, Türkiye sınırına vurmuşlardı. Şimdi de, Parti'nin yeni talimatlarını beklemekteydiler.

Bütün bunlara rağmen, bu insanlarda, gizleyemedikleri derin bir şok'un etkileri görülebiliyordu. Onlar, yıllardır acımasız bir savaşın yükünü çekmişler, sınırlarda gidip gelmişler, ama ülkelerini terketmemişlerdi. Bu kez, durum biraz farklıydı. Üstlerine gökten yağan kimyasal ölümle baş edemiyorlardı. Kimyasal

“ONLARI KORUYAMADIKTAN SONRA, ARTIK NE YAPALIM?”

ÖLEN VARSAMSA VATANDIR!”

Mithat Cemal Kuntay

“SADDAM İNSANLIKTAN ÇIKTI. BİZİ TOPYEKUN İMHA ETMEK İSTİYOR!”

□ Kahvede çit çıkmıyor. Hava gergin. Seyredenlerin yüzleri ciddi, üzüntülü, kızgın... Kürdistan'ın yüreğinde bir yara kanıyor. Bu yaranın ateşi, hızla bütün ülkeye yayılıyor. Belki, ölenler içinde akrabaları yok ama, Herkes biliyor ki, bu yara kendi halkının yarasıdır. Herkes ateş içinde kıvranıyor! ...

□ Diyarbakir zenginlerinden biri, bıraksınlar diyor, yüz kamyon gıda malzemesi göndereyim. Ama, yok, parayı onların hesabına yatıracamışız! Yatıralım da, vali bey gidip kafa çeksün değil mi? Vali, bey, bizim kamyonlar dolusu ilaç ve yiyecek göndermemize gerek yok buyurdular. Gerçekten öyle mi?

Yalnızca un yardımı yapılan sığınmacılar, çıplak arazide bırakıldılar!

Foto; Miriam Bergen • ANK

silahlar yalnızca insanları değil, hayvanları, tarlaları, bitki örtüsünü, suları hatta havayı bile zehirliyordu. Kimyasal silahların tehdidi çok büyüktü. Topyekun imha ile yüzyüze idiler.

Bir peşmerge “Bu artık savaş sayılmaz. Bu düpedüz jenosiddir” diyor.

—“Saddam, insanlıktan çıktı. Bizi yok edemeyeceğini de biliyor. Bu nedenle de kimyasal silahlara baş vurdu. Yoksa, bizim bölgemize asla giremezdi. Buna rağmen, biz savaşa devam edeceğiz. Saddam'a karşı savaşı sürdürüceğiz.”

Edindiğimiz izlenim şu: Savaş sürecektir. Bundan kimse kuşku duymu-

yor! Ama, kimyevi silahlarla yapılan saldırılar durmalı, durdurulmalı?!

—“Türkiye'den ve dünyadan hakkımız olan bir şeyi istiyoruz” diyorlar. “Dünya kamu oyu kimyasal silah kullanımına karşı çıkmalı. Irak'a baskı yapılmalı!”

Ziyaret ettiğimiz kampların birinde bir peşmerge komutanı, “Siz, Kürt halkının çığlıklarını yazın” diyordu. “Zaxo'dan, Amadiye'ye kadar aynı anda kimyevi silahlar kullanılmaya başladığında, insanlarımızın üstüne kimyevi bombalar yağdırıldığında, halkımızın bu vahşete karşı olan çığlıklarını yazın! Saddam durdurulmalı, yanlış anlaşılmasın, savaşmasın demiyoruz, yasak olan kimyasal silahlar kulla-

nilması önlensin yeter!”

Saddam'dan da başka talepleri yok. Savaş dursun da demiyorlar. Kime sorarsanız, bize niçin kaçtığını, yaşadığı savaşın nedenini anlatabiliyor. Bir kadın, “Saddam'a karşı savaşımız sürüyor. Kocam orada. Savaşıyor. Mücadelemiz devam ediyor.” diyor.

Dünya kamu oyuna sesleniyorlar, ama, “Savaşımıza yardım edin” bile demiyorlar. Savaşmak istiyorlar. Ama, savaş kendi kuralları içinde olsun istiyorlar. O savaşın koşulları yaratılsın istiyorlar. Kimyevi silahlar yasaklansın! Kimyevi silahlarla yapılan saldırılar durdurulsun istiyorlar.

T

ürkiye'nin siyasi sınırları içindeki bu küçük Kürt kasabasının kahvesinde, akşam saatlerinde her gün video seyrediliyor. Video bantlarında ya Osmanlı sultanlarının kahramanlıkları ya da Japon Kung-fu filmleri var. Gençler pür dikkat, yaşlılar bir yandan sohbet ederek film izliyorlar... Son iki gündür, saat 20:30'da video kapatılıyor. TV açılıyor. TV'de haberlerin yayın saatidir. Haber programı başlayınca, kahvede çit çıkmıyor. Herkesin dikkati ekranda.. Hava gergin! Seyredenlerin yüzleri ciddi, üzüntü dolu ve kızgın! Kürdistan'ın yüreğinde bir yara kanıyor çünkü. Bu yaranın ateşi, büyük bir hızla ülkeye yayılıyor.

TV haberlerini izleyenlerin, sınırdan 300, 350 Km. uzakta, mülteciler arasında akrabaları yok, ama, hepsi biliyor ki, bu yara kendi halkının yarasıdır! Ve hepsi bu nedenle aynı ateş içinde kıvranıyorlar.

Evlerde de kadınlar ekran başına toplanıyorlar. Kadınlar, haberleri ağlayarak izliyorlar.

Kahvedeki gerginlik bir an için çözülüyor: ekrana Başbakan Turgut Özal geliyor. Sorunu insani yanı ile ele alacağını, mültecilere kucak açacağını belirtiyor Özal. Ayrıca ailelere çağrı yapıyor: “Mültecileri evlerinize alın!”

Kahvede “Yaşasın Özal!” sloganı duyuluyor. Bu slogana, Diyarbakir, Elazığ, Bingöl vb. kahvelerinde hemen hemen hiç rastlamazsınız. Burada duyuluyor. Kahvede bir rahatlama oluyor. Herkes bir yükten kurtulmanın ferahlığını duyuyor sanki. “Yaşasın Özal!” diyorlar. Bunu derken, Özal'ı yakından tanıdıklarını gizlemiyorlar. Memleketlerine, okul, telefon, hastane yerine askerleri, Özel Tim'leri Özal'ın gönderdiğini biliyorlar. Ama, şu an bunları unutmaya rıza göstermiş durumdadılar. Özal'ın çağrısına uymaya çoktan beri hazır oldukları için.

Hakkari'ye giden bir otobüste, bir Kürt anası bana “Gazeteci misiniz? Bölgeye mi gideceksiniz?” diye soruyor. “Evet” diyorum. Bana adresini veriyor. “O zaman, bana bir aile getirin. Benim evimde kalsınlar. Biz dam'da yatarsak, iki aile de sığabilir” diyor.

Hakkari'de pek çok insan gündür bunun hesabını yapmakta. “Bunları açıkta bırakmayın! Her aile yanına bir aile alsın, mesele çözülür. Elazığ'a, Malatya'ya kadar binlerce aileye bakabiliriz.”

Ne var ki sorun sanıldığı kadar kolay değil. Kendini insani açıdan sunan hükümet, artık yardım severlik teknelini kimseye verme niyetinde değil!! Hükümet “Biz yaparız” diyor. “Siz isterseniz hesabımıza para yatırın! Bölgedeki aileler kimseyi yanlarına alamazlar!”

Diyarbakirli zengilerden biri patlıyor: “Onların hesabına para mı yatırırım? Tabii, sonunda, vali bey gider, benim paramla kafa çeker. Bıraksınlar, ben 100 kamyon doldurayım. O insanlara yiyecek ve ilaç göndereyim. Vali bırakmıyor. Gerek yok muş!! Gerçekten gerek yok mu??”

“Aspirin var mı? Çocuğum hasta!” Çukarca'nın yakınlarındaki Seresevi kampını gezerken bir Kürt kadını bana çocuğunu gösteriyor. Çocuk ateşler içinde.. Geçen gece sağanak halinde yağın yağmur altında kalmışlar. Buldukları bölgede ağaç bile yok. Geceler ayaz oluyor.

Yanımda aspirin yoktu. “Hiç ilaç gelmedi mi?” diye sordum. “Bir haftadır buradayız. Hiç ilaç gelmedi. yalnızca un geldi. O kadar!” diyor. Seresevi en yakın yerde olduğu için en çok

yardım alan bölge. Yolun kenarında un çuvalı görebiliyorum. Bunlar da yeni. Bir hafta demek ki, az buçuk hiçbir şey gelmemiş. Belki kamyonlar ulaşmamıştır diyorum. Ama, bölgeye asker taşıyan kamyonlar iki gün içinde yerlerine ulaşmışlardı. Bunu yetkililerden öğrendik.

Şimdi, Yüksekova, Diyarbakir ve Mardin'de de çadırlar kuruluyor. Kamyonlar, mültecileri acele ile o bölgelere taşıyorlar. Türk basını “Beş Yıldızlı” çadırlardan söz ediyor. Ama, bölgede yüzlerce boş ev var. “sosyal Konut” olarak yapılmış, boş duruyor. Onlara binlerce insan rahatça sığdırılabilir. Ama, yetkililer soruna “Köklü bir çözüm” aramıyorlar. Arasalar, o evleri kullanabilirlerdi!

Kuşku yok ki hükümet yardım ediyor. Ama, hükümet, yalnızca kendisine yardım ediyor!?

Kaçınılmaz olarak TC sınırlarına dayanan bu insanlar, TC hükümetini güç duruma soktular. Hükümet, her ne kadar “Hayır!!” dediyse de, önlenmesi mümkün değildi. 2 yıldır AT'ye gireceğim diye kıyametleri koparan hükümet, bu noktada insan haklarına herhangi bir Arap devleti kadar saygılı olduğunu kanıtlamak zorundaydı. Bu da iyi bir fırsattı zaten! Hükümet fırsatı kaçırmadı. ABD'nin de ricaları vardı zaten.. Kapalı kapıların ardında ne mi oldu? Onu, Özal'ın başına gelecek olanlardan öğreneceğiz!?

Kaldı ki, Doğu'dan % 25'ten fazla oy beklemeyen Özal, birdenbire “Doğulu vatandaşları” için esaslı bir malzeme bulmuş oluyordu.

Böyle bir durumda da “hayır” denmezdi.

Özal da hayır demedi ve demediğine de bin pişman oldu. Bela büyüktü. Türk Ordusu'nun zaten korka korka girdiği, hiçbir zaman kontrol altına alamadığı bu sınır bölgesinde birdenbire onbinlerce insan kürtçe konuşmaya başlamışlardı!! Yöre halkından (!) bir çok insan da, aynı dili konuştuğu için gazetecilere tercümanlık yapmak için kürtçe konuşmaktaydılar. Zaman zaman askerler için de, tercümanlık yapmak zorunda kalıp, konuşulanları kürtçeden türkçeye çevirmek teydiler. Türkçenin bir şivesi olan kürtçeyi, nedense Türk askerleri bilmiyorlardı! Ayrıca, mülteci denilenler ile sınırın bu yakasından oturanlar yakın akraba idiler. Amca Kürt, yeğen Türk oluyordu. Bu da pek iç acıcı değildi.

Sınır bölgesinde Kürtçülük ile ilgili anarşik bir vaziyet ortaya çıkmıştı. Hakkari'de sivil polislin kahveye girmesi bile, insanları kürtçe konuşmaktan alıkoyamıyordu. “Ne yani, bütün gazeteler yazıyor, kürtçe diye bir dil var!” diyorlardı sanki...

Ve yüksek sesle kürtçe konuşuyorlardı.

Yukarıdaki yazılar, ANK muhabirinin Güney Kürdistan'dan gelen sivil halkın yerleştirildiği bölgelerdeki ilk gözlemleridir.

Ağustos'un başından itibaren sıkı güvenlik önlemleri alınarak, bölgeye basının girmesi engellenmiştir. Ancak, daha sonra özellikle dünya basınının da yoğun ilgisi nedeni ile bölge kısmen basına açıldı.

Önümüzdeki sayılarda, ANK muhabirinin gerek Güney Kürdistan'dan gelenlerle ve gerekse bölge halkı ile yaptığı röportajlara yer vereceğiz. Okuyucularımızdan da bölgeden aldıkları haberleri bize iletmelerini istiyoruz.

ANK, bölgedeki durumu dikkatle ve yakından izlemeye devam edecektir!

"GENERALLER BENİ TC VATANDAŞLIĞINDAN ATMAKLA GERÇEK KİMLİĞİME KAVUŞTURDULAR"

Yılmaz Güney ve kefen soyguncuları!

□ Yılmaz Güney'in ulusal yönünü görmemek, bunu inkar etmek, sadece sanatçı kişiliğine sarılmak, Yılmaz Güney'e hakarettir.

□ Yılmaz yalnız değildir. Kimsenin vatandaşlığında gözü yoktur. O yirmi milyonu aşkın Kürt halkının yüreğinde, sevdasında, türküsündedir.

Yılmaz Güney, dört yıl önce aramızdan ayrılmıştı. Ölüm, genç ve verimli yaşta yakaladı kendisini. Yüzü kızardı mı kalles ölümün? Utandı mı hiç kara ölüm? Bilmem. Bilemem... Ama bir şeyi iyi biliyorum: Yılmaz Güney'in ölümünden sonra birden "Yılmaz" kesilenlerin utanç duygusundan yoksun olduklarını... Bunların yüzü mandan gönünden kaba, manda gönünden. Hançer kar etmez. Daha dün kadar, Yılmaz Güney, Kürt ulusal kimliğini yitip, mertçe dünyaya haykırdı diye, Yol filminde *Kurdistan* adını yazdı diye O'nu karalayanlar, O'na ihanet edenler O'na alçakca saldırılar şimdi birden çıkarları gereği Yılmaz'ın tabutuna sarılarak şöven duygularını dile getiriyorlar. Ne istiyorlar? Yılmaz Güney'e Türk vatandaşlığının geri verilmesini... Mezarının Türkiye'ye taşınmasını. Utanç, anan öle, evin yıkıla... İnsanın soracağı geliyor bu baylara. Yılmaz'ı bu kadar seviyorsunuz da, neden Yılmaz'ın yasak olan ana dili için sesiniz çıkmıyor?

Oysa Yılmaz Güney'i yakından tanıyan biz Kürt yurtseverleri, gerçeğin böyle olmadığını iyi biliyoruz. Ben bu konuda Yılmaz Güney'in tanığıyım. Yılmaz Güney, 1982'yi yılında TC vatandaşlığından atıldığında, bana şunları söylemişti:

— Sağolsunlar generaller. Beni vatandaşlıktan atmakla, beni gerçek ulusal kimliğime kavuşturduklar. Ülkemi işgal etmiş TC'nin vatanı olmak bana gerçekten zor geliyor.

Ve aynı coşkuyla konuşmasını şöyle sürdürmüştü Yılmaz Güney.

— Sağlığına dikkat et abem. Yazık olur. Şu körölası Avrupa'da pisine ölmeyelim. Milyonlarca Kürt halkı bizleri sabırsızlıkla bekliyor. Dağlarımızı, halkımıza gidelim...

Şimdi bakıyorum, bu yıl hem Türkiye'de, hem Avrupa'da bir Yılmaz Güney kampanyasıdır gidiyor. Amaç, Yılmaz'ı tekrar Türk yapmak. Kürt ulusal kimliğini unutturmak...

Bu kampanya ve bu şöven öneriler, Yılmaz Güney'in düşüncelerine, devrimci kişiliğine, Kürt halkına tamamen terstir. Yılmaz Güney her buluşmamızda bina şöyle diyordu: "Benim için, birleşik, bağımsız ve demokratik Kürdistan hayatı önem taşıyor. Türk şövenizmini kıracağız".

Hiç kuşkusuz, Yılmaz Güney, Kürdistan tarihine mal olmuş büyük Kürt yurtseveridir. O'nun nerede kalıp kalmayacağına ancak Kürt halkı karar verebilir.

Yılmaz Güney'in filmelerinin Türkiye sinemalarında gösterilmesini istemek ayrı bir şeydir. Biz de bu öneriye katılıyoruz. Dünya sinema tarihine imzasını atmış böyle bir sanatçının filmleri elbette serbest bırakılmalıdır Türkiye'de. Ne var ki Türk vatandaşlığına alınması için kıyameti koparmak gerekmiyor!

Yılmaz Güney, Paris Kürt Enstitüsü'nün açılış töreninde, arkadaşımız Mahmut Baksî ile.

Bu yıl Avrupa'nın çeşitli şehirlerinde Yılmaz Güney'i Anma gecelerini düzenleyen *Tohum Dergisi* nin tutumu ise pek de iç açıcı değildir.

Yılmaz'ın Kürdistan ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesine son büyük hizmeti, cenazesinin Kürt Enstitüsü'nden kaldırılmasını vasiyet etmesiydi. Bu yürekli ve namuslu vasiyet asla unutulmamalıdır. *Tohum* çular, bu devrimci esrinin üstünden atlayarak, bir diğer ifade ile Yılmaz'ın devrimci kişiliğinden sökülüp atılması mümkün olmayan Kürt kimliğini görmezden gelerek Türk milliyetçiliğinin rasyonelleri içine hapsedme gayretine girmişlerdir.

Bize göre Yılmaz'a sahip çıkmak, onu savunmak, Yılmaz'ın ulusal kimliği için, üyesi olduğu Kürt halkının bağımsızlığı, kendi kaderini tayin hakkı için savaşım vermektir. *Tohum*'un, Yılmaz Güney'i anma gecelerine Türkiye'den çağıracağı çoğu Türk sanatçısı; yazarı, sinemacı, oyuncusunun kimlikleri ise biliniyor. Kürt halkına karşıdır.

Yıllardır Kürt halkını asimile etmek, resmi ideolojiyi desteklemek ve Kürt halkını aşağılamak için ellerinden geleni yapmışlar. Böylece Yılmaz Güney'e sahip çıkmazlar. Yılmaz Güney'in halkını inkar edenler, o halkın kültürünü sömürge pazarlarında satanlar, Yılmaz'ı anamazlar.

Şimdi Yılmaz Güney ile yaptığım ve bantlarda kayıtlı bulunan bazı söyleşilere kısaca bir göz atalım: — *Asıl adım Yılmaz Pütün*. 46 yaşındayım. Babam Siverek'in köylerinden bir Zaza. Anam Cibran aşiretinden Muşlu bir Kürt. Çocukluk ve gençlik yıllarımda evde zazaca ve kürçe konuşuldu. Gittiğim okulda bize Türk olduğumuzu söylüyorlardı. Millî ve resmi ideolojiye göre eğitiliyorduk. Ama 1970'ien sonra, askerliğim Muş'ta oluştu, Kürt halkı ile yeniden kucaklaşmam, Kürt gerçeğini yakından görmem beni alabildiğine derinden sarstı.

— YOL nasıl gerçekleşti?
— *Senaryosunu Cezaevinde yazdım. Yarıcaık cezaevinden izinli*

olarak çıkan mahkumların bir haftalık serüvenlerini konu alıyor senaryo. Ve ben bu bir haftalık gösteri ile Kürdistan'ın panoramasını çizmek istedim. Bu filmde esas olarak üç Kürt arkadaşı, Mehmet Salih, Seyit Ali ve Ömer diye adlandırdığımız arkadaşlar var. Bunlardan Ömer Kürt halkının altında bulunduğu ulusal zulmü sergilemede önemli bir rol oynuyor. Seyit Ali de feodal yapıdaki Kürt köylerinin, kadınlarının özellikle aile içi ilişkilerini sergilemede çok önemli role sahip. Mehmet Salih de aşağı yukarı öyle. YOL filminde Kürdistan'ın belirlenmesi özellikle şöven yapıtı bir çok insanı küpelerine bindirdi.

— Filmin Kürt halkı için söyledikleri ve gösterdiği nedir?

— Bu filmde çok uzun tarihi geçmiş olan Kürt halkının mücadelesi hakkında yasaklamalar, kısmi de olsa belgelendi. Çünkü Kürt halkının gerek varlığı ve gerekse onun yaşadığı ülkenin sömürge karekteri gözardı edilmiştir. YOL'da en belirgin bir biçimde biz, Türkiye'de sömürge Kürdistan'ın varlığına par-

mak bastık.

— Sürgünde yaşayan bir Kürt sanatçısı olarak Kürt halkının ulusal kurtuluş mücadelesine ne gibi katkılarda bulunabilirsiniz?

— Esas olarak gerek sanatsal açıdan, gerekse siyasal açıdan sergileme görevi yapılabilir. Kürt halkının içinde bulunduğu gerçekler sergilenmelidir. Geleceğe inanıyorum. — YOL filmi ile Cannes birincilik ödülünü alınca, dünya basınına "Bir Kürt rejisörü ve sanatçısıyım" dediniz. Sizi buna iten neydi Yılmaz Güney?

— Onu şöyle belirtmek gerekir: Bir insan ulusal kökenini inkar etmemeli. Ulusal kökenine sahip çıkmalıdır. Kürt ulusu bugün gerçekten ağır bir ulusal baskı altındadır. Düşünün ki, bir ulus kendi dilini konuşmuyor, türküsünü söyleyemiyor... Siyasi gerçeği ile ilgili en ufak bir kıpırtısı bile çok ağır cezalarla bastırılıyor. Örneğin, bu gün Türkiye'de yaklaşık 20 bin'in üzerinde Kürt militan, Kürt devrimci-demokrat cezaevlerindedir. Fakat Türkiye'den söz edilirken bu sorun

yuvarlak geçiriliyor. Oysa bu meseleyi en açık biçimi ile koymak gerekli. 12 Eylül 1980, olayı sadece Türkiye'deki Türk demokratlarının, Türk emekçilerinin verdiği mücadeleyi durdurmak amacıyla gelmiştir. Aynı zamanda Kürt ulusunu bir kat daha baskı altına almak için gelmiştir.

— Çoğu Kürt kökenli sanatçı özellikle uluslararası alanda tanınmış Kürt kökenli sanatçı-kariyer ve çıkar uğruna kökenlerini inkar ediyorlar. Siz bu yolu seçmediniz.

— Kürt kökenliyim ve Kürt olduğumu söylüyorum. Bütün halklar gibi, Kürt halkının da kurtuluş mücadelesi vereceği açıktır.

— Kürdistan'ın geleceğini nasıl görüyorsunuz?

— Ben, Kürdistan meselesini ele alınca, sadece Türkiye kesimindeki sömürge Kürdistan olarak almıyorum. İran, Irak, Suriye ve Türkiye'deki sömürgeci bir bütün olarak alıyorum. Benim kişisel görüşüm o ki, Kürdistan, Orta-Doğu devrimi için bir kilit noktasında ve kilit görevi olacak bir potansiyele sahip. Gerek altında yaşadığı ulusal baskılar, gerekse sınıfsal baskılar onu yakın bir gelecekte Orta-Doğu devrim ateşinin en hızlı yandırdığı yer haline getirecektir. Uzun vadede baktığımız zaman şunu söyleyebilirim: Esas olarak hiç bir halk kendi boynuna takılan tasmaya ve kelepçeye rıza göstermez. Özellikle Kürt halkı, Kürt ulusu gibi gerçekten onuruna düşkün bir halk, bunu hiçbir zaman kabul etmez.

— Nasıl bir Kürdistan düşünüyorsunuz Yılmaz Güney?

— Benim düşündüğüm Kürdistan, birleşik, bağımsız, demokratik Kürdistan'dır. Hedefi sosyalizm olan bir Kürdistan'dır...

— Böyle bir Kürdistan'ın Kurulacağına inanıyor musunuz?

— Evet mutlaka kurulacaktır...

İşte Yılmaz Güney'in gerçek kimliği budur. Bu fikirlere sahip çıkmak ve yaşatmakla ancak Yılmaz Güney'e sahip çıkılabilir. Yılmaz Güney'in ulusal yönünü görmemek, bunu inkar etmek, sadece sanatçı kişiliğine sarılmak, Yılmaz Güney'e hakarettir. Siz, Nazım Hikmet'in komünistliğini görmezden gelerek, komünist bir dünya için verdiği mücadeleyi unutturarak Nazım'a nasıl sahip çıkabilirsiniz?

Yılmaz yalnız değildir. Kimsenin vatandaşlığında gözü yoktur. O, yirmi milyonu aşkın Kürt halkının yüreğinde, sevdasında, türküsündedir. Yılmaz Güney'in ölüm günü olan 9 Eylül 1984 yılı Kürt halkını acıya boğan bir yıldır.

Mahmut BAKSİ

NOT: Bu söyleşinin bir bölümü, 1982 yılının sonbaharında İsveç TV ve radyosunda yayınlandı. M. Baksî, Güney ile ilgili dokümanlar bir kitabın hazırlıklarında yapılmaktadır.

İKİ BAŞLI İKTİDAR GERİLİM YARATTI!

Lübnan'da askeri yönetim!

□ İç savaş ve dış tecavüzlerle yerlebir edilen Lübnan, geçtiğimiz günlerde yeni bir yönetim krizi ile yüz yüze geldi.

Devlet Başkanı Emin Cemayel'in yerine geçecek kişi üzerinde anlaşma sağlamak üzere yapılan görüşmelerden bir sonuç alınmayınca, görev süresinin bitmesine birkaç dakika kala, Emin Cemayel, yetkilerini bir askeri yönetime devrettiğini açıkladı.

Gece yarısı bir radyo konuşması yapan Emin Cemayel, ülke yönetimini, 3'ü Hristiyan, 3'ü Müslüman olan bir askeri komiteye devrettiğini açıkladı. Emin Cemayel, Devlet

Başkanlığı'na da Hristiyan olan Ordu komutanı general Michel Aoun'u göstermekteydi. Siyasi gözlemciler, Michel'i ABD'nin önerdiğini açıklarlarken, Müslüman generaller Michel'in devlet başkanlığını derhal reddettiler. Hristiyan halk, Michel'in Lübnan'ı kaostan kurtaracağını inanmakta.

Altenatif hükümet, Suriye yanlısı Selim Hoss'un başkanlığında oluşmuş bulunuyor. Böylece Hristiyan ve Müslüman halkı temsilen iki başlı iktidar Lübnan'ın siyasi hayatına girmiş oldu!

★

YENİ BİR REFERANDUM DAHA MI?

Göçmen politikası irdeleniyor!

□ İsveç'in Sjöbo isimli kasabasında düzenlenen ve halkın % 70'inin olumsuz oy verdiği "şehrimize göçmen kabul etmiyoruz" anılaşımın, değişik belediyelerde de gündemleşmesinden endişe ediliyor. Irkçılığın kışkırtıcı nitelikte olduğu kabul edilen bu eylemlerin bir diğerinin de, Örebro civarında bir yerleşim bölgesi olan Varberga'da da yapılması tartışılmakta.

Bölge'de yapılması düşünülen Süryani Kilisesi'ne karşı tepkilerin ürünü olduğu iddia edilen halk oylaması talebinin, esasen, göçmen akışını önleme tedbiri olduğu iddia

edilmekte. Konu ile ilgili bir açıklama yapan Berit Andersson, "Biz ırkçı değiliz" diyor. "Evlere dağıtılan bildirimlerde, rasizm ile ilgili tek bir belirleme yok! Göçmenlere karşı değiliz. İhtiyacı olanlara gerekli yardım yapılmalıdır. Sürekli göçmen akını varsa, bunun tedbirleri de alınmalıdır".

Bir kaç yıl önce 28 etnik grubun bölgede yaşadığını belirten B. Andersson, bu gün durumun ne olduğunu bilmediğini belirtiyor. Bildirilerin, göçmen evlerine dağıtılmasını olumlu bulan sözcü, "Onların konu ile ilgili görüşlerini öğrenmek istiyorduk" diyor!

★

Li Swêd helbijartin pêk hat

- Pirraniya kursiyan ket destê çepan. Sosyal Demokrat û Komunîst 177 kursî girtin.
- Her sê partiyên rast paş de çûn. Gelê Swêd dersekê baş da wan.
- Dîroka Swêd ser û bin bû. Partiya Keskan cara pêşî kete Meclîsê.
- Hikûmata nû ê di çarê Cotmehê de kifş bibe. Di Kabînê de guhartinekê mezin çênabe. Bes Wezîrê Edaletê ya kevin, ê ku li dijê Kurdan kar û xebat kir, bê kursî bimîne.

Li Swêd helbijartin çebû

Çawa tê zanin ji sê sala carek di meha Îlonê de li Swêd helbijartin pêk tê. Destpêka helbijartinê ji sala 1920 an vir de dom dike.

Di dîroka Swêd de Partiya sosyal Demokrat ya Swêd rolekî mezin lîstîye û dilêze. Di nav pencî salan de bes şeş sal bê iktidar maye. Di navbera 1976 - 1982 an de, sê partiyên burjuva iktidarê xistin destê xwe û Sosyal Demokrat jî textê anîn xwarê.

Lê gelê Swêd vê guhartinê bi dirêjî qebl nekir û di sala 1982 an de carekî din ya Sosyal Demokrat anî iktidarê.

Çawa hun jî dizanin hikumeta Sosyal Demokrat anî alikariya Partî Komunîst ya Swêd VPK nikare hebuna xwe wek hikumat bajo. Bo ku pirraniya meclîsê ne di destê wan de ye.

Inca em werin ser helbijartinê isal ku di 18.09.1988 an de pêk hat.

Ev helbijartin piştî kuştina serokwezîr Olof Palmê çebû. Tûnubûna Palmê derbekî mezin bû ji bo Sosyal Demokratên Swêd. Lê partî xwe zû da hev. Di cîkî de kuştina Palmê ji aliyê rey sitandinê alikariya wan kir. Gelê Swêd xwest ku bide zanin: Bê Palmê jî Swêd bi quwet e.

Lê piştî gohartinê li Sovyet, derketina Gorbaçev, buyeren Polonya, mesela gemiyên bin bahrê, şansê komunîstên Swêd piçek nexweş kiribû. Li gorya îstatîstîkan û li gorya hinek rojnamên Swêd, dê VPK nikaribûye biketa meclîsê. Ji bo ketina meclîsê divê her partî bi kemasî ji % 4 rey bigre. Zurufê VPK ne tenê derbekî mezin bû ji bo komunîstan, her wusa derbekî mezin bû ji bo na Sosyal Demokrat jî. Bê alikariya VPK hikumat danîn pirr zor bû.

Lê gelê Swêd bersiva her tiştî di 18.09.1988 an de da. Sosyal Demokrat û VPK bi serê xwe pirraniya parlemena girt. Partiyên burjuva â xwediyê mal û milk paş ve çûn.

Li gorya helbijartinê yeksemê paykirina kursiyan wahaye:

	1988	1985
Moderat.....	66	76
Center.....	42	43
Folkpartî.....	44	51
S.Demokrat.....	156	159
VPK	20	19
Miljopartîet.....	20	0

Li Sjöbo referendum çebû

Nifusa Swêd heşt milyon û nîv e. Nezê milyonek xerib li Swêd dijîn. Pirraniya xeriban ji weletan Skandinavya tèn. Wek; Finlandiya, Danmarka û Norvej.

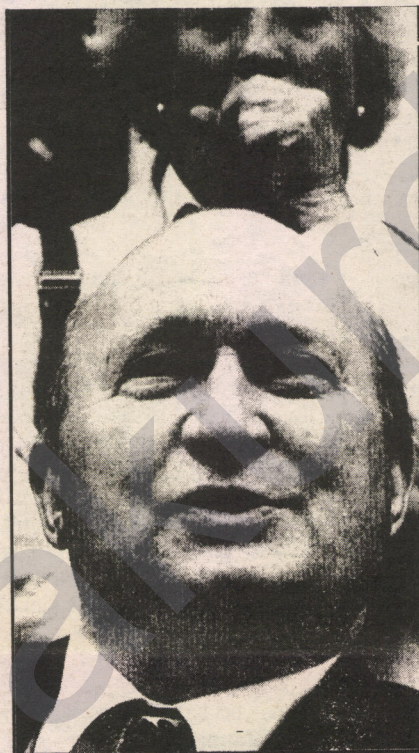
Lê xasma ew kesên ku ji welatên din tèn Swêd û reng û rûçikên wan piçek cihêye, pirr ber bi çav dikevin. Hinek Swêdî bi çavekî nebaş, bi çavekî rasist li wan dinêrin. Navên van kesan li Swêd serreş e! Yanî bi kurtî ew emin. Yên ku ji Kurdistanê, ji Tirkîyê, ji welatê Ereb û Eeman, ji Latîn Amerika tèn...

Piştî sala 1985 hikumat biryarek derxist ku van kesan di nav bajarên Swêd belav bike. Bo ku cî di bajarên gewre de nemaye. A dido, hikumat dixwaze gelê Swêd û xeriban bi hev bide naskirin û heskirin.

Yek ji van bajarên jî Sjöbo ye. Lê belediya Sjöbo deriyê xwe li ser rûyê xeriban girt û wan nexwest. Piştî biryara belediye referandumê çebû. Li mexabin di roja 18.09.1988 an de ji sêda 70 reya xwe li dijî xeriban pêk anîn.

Ev tişt rûreşîkî mezine ji bo Swêd. Ev riya şaş û çewt dikare dijîtkî mezin têxe nav gelê Swêd û xeriban.

Piştê referandumê Serekwezîrê Swêdê Ingmar Karlsson, beyanek da û got; *Ev tişt rûreşîkî mezine ji bo gelê Swêd. Divê em vê roreşiyê ji holê rakin. Bi bîr û baweriya min ev biryar ne biryare gelê Swêd e!*

Sven-Olle Olsson, yek ji wan kesan e ku li dijî xeriban kar dike. Piştî helbijartinê pirr bi kêf e. Daxwaziya xwe aniyê ci..

Referandumekê din?

Li bajarê Varberga, ku nêzê Örebro ye, hinek kes û quwet dixwazin referandumek li wir jî çekin. Bo ku li wir nifusa xeriban ji sisê yek e. Di aliyê din de jî, Swêdî naxwazin ku Dêra Suryaniyan li wir ava bibe. Çêkirina vê Dêrî ê hejmara Suryaniya zêde bike.

Ser ve tiştê Berit Andersson waha dibêje: *“Em ne rasist in. Di belavokan de uslubekê wusa tune. Em ne li dijî xeriban e. Lê ku di bajarê me de hejmara wan zêde bibe, emê nikaribin alikariya wan bikin.”*

Li havirdora Varberga nêzê 28 milliyet hene.

Li gorya Berit Andersson, belavkirina belavokan tiştê baş e. Bi vê rêyî dixwazin bala xeriban bikşînin û rastiyê jî wan re bêjin. Divê xerib jî bîr û baweriya xwe pêşkeş bikin û dîtînen xwe bêjin.

Tirsa mezin ew e ku hinek belediye din jî daxwazên referanduma bikin.

Ev tişt jî bo hatina xeriban derbekî mezin e.

Bo ku, gelê Swêd di mesela xeriban de du dile.

Lê heval û hogirên xeriban jî di nav gelê Swêd de pirr in...

Partiya Keskan (Miljöpartiet)

Ev partî di destpêka 1980 an de hat damezrandin. Gelê Swêd ji welatê xwe pirr hesdike. Ji darûberan, ji masiyan, ji bahr û kaniyan. Lê mihabin pêşketina teknîkê, tiştên kîmyevî, cenralên atomê, zêdebûna trembêl û makînan roj bi roj rûyê Swêd digorîne, dişewitîne, xira dike. Bi hezeran kes dijî vê tiştê disekine û têkoşinekê mezin dide.

Di helbijartinê 18.9.1988 an de gelê Swêd daxwaziya xwe anî cî û Partiya Keskan kete meclîsê. Ev bûyer tiştêkî dîrokî bû li Swêd. Heta niha di dîroka Swêd de şeş partî neketibûn parlamentoyê. Parlamenê Keskan dixwazin dengê xwe bilind kin. Bi baweriya pirr kesan hebûna Keskan ê parlamentoya Swêd ser û bin bike.

Çawa tê zanin di van mehên dawî de di nav Derya Baltiqê de bi dehan masî mirin. Xesma masiyên Fok. Ev tişt gelê Swêd pirr eşand. Bi baweriya wan mirina masiyan ji jahra fabrika pêk hat. Masiyên reben û şerpeze nikaribûn li berxwe bidan...

Bê şîphe dilê me jî wek gelê Swêd bi masiyan dêsî. Lê gava mirov çêkên kîmyevî, ew çêkên ku Sadamê bêbext li dijî gelê Kurd pêk tîne têxe bîra xwe, kuştina masiyan hinek erzan dimîne. Carna xwezî bi masiyan!

Asa Domeij parlamenê Keska ye salên wê 26 e. Di dîroka Swêd de ev cara pêşîne ku keçekê divê ciwantiye de dikeve parlamentoyê.

Kürtler öldürülürken İsveç niçin susuyor?

□ İsveç'in iki büyük akşam gazetesinden biri olan EXPRESSEN'in 12 Eylül tarihli sayısında İsveç'in Kürtlerin katliamı karşısında suskun kalmasını irdeleyen ve eleştiren bir yazı yayınlandı. Newyork'tan gelen Ulf Nilson imzalı yazının türkçe çevirisi şöyle:

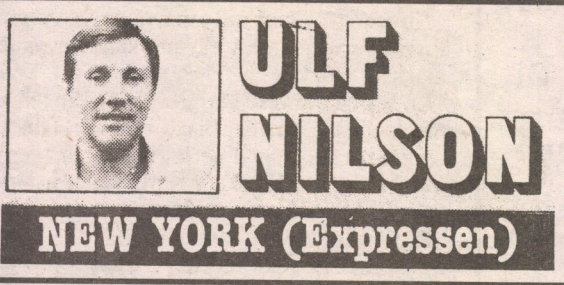
Sorunun çeşitli nedenleri vardır. En önemli iki nedeni şunlar: 20 Ağustos'ta Irak - İran arasında ateşkes ilan edildi ve Kürtlerin durumu daha da kötüleşti. Ülkenin kuzeyindeki isyancı Kürtlere karşı Saddam'ın eli boş kalmadı. Sekiz yılını savaş içinde geçirmiş, eğitilmiş ordusunu hem peşmerge güçlerine ve hem de sivil halkın üzerine gönderdi. Sonuç öyle bir durum aldı ki, Amerika'nın sağduyu sahibi politikacıları -Senato Dışişleri Komisyonu Başkanı- olan Clairborn Pell bile bunu "Halk Katliamı" olarak nitelendi.

Kürt katliamını durdurmanın tek yolu, uluslararası baskılardır. Gerçekten şimdiye kadar sadece Amerika'dan ses çıkmıştır ve ne yazık ki bu ses fazla etkili olmamıştır.

İsveç, her zaman ezilen azınlık ve küçük ülkeler için sorumluluk taşıdığı ileri sürmüştür. Olof Palme, yorulmadan Amerika'nın Vietnam'a karşı sürdürdüğü savaşı eleştirmiş, Güney Afrika'daki ırk ayırımına karşı da durmuştur. Irak Kürtlerinin durumu Başbakan Ingvar Carlsson ve Dışişleri Bakanı Sten Andersson'a, etkili ve önemli bir konumda şans vermektedir. Bu liderler yukarıdaki prensiplerin hala geçerli olduğunu göstermelidirler. Kendi içindeki Kürtlerle başı dertte olan Türkiye bile, panik içinde olan Kürtlere sığınma hakkı -100.000- verdi. Ama, İsveç bu konuda sessizliği tercih ediyor.

Neden?

Çünkü, İsveç uzun zamandır sürdürdüğü

- Neden İsveç hükümeti Kürtlere karşı girişilen Irak saldırısını kınamıyor?
- Çok katı ve hunharca nitelenen: zehirli gazlarla katliam!! Yardım yok!!

politikayla kendi gerçeğine ters düşmüştür ve ikiyüzlü, yani çift standartlı bir politika oynamaktadır.

Palme, Şah'ın iktidarda olduğu dönemde ve iktidarda kaldığı sürece hiç bir biçimde O'nu ziyaret etmediğini ve de etmeyeceğini övünerek söylüyordu. Buna karşılık en az Şah kadar kanlı ve nefret dolu Ayetullah Humeyni liderliğindeki mollalara karşı hiç bir eleştirel belirleme yapmamıştır. Ve en kötüsü: Başbakan Palme, Tahran'daki bu korku saltanatını eleştirilmemesi için, hem parti arkadaşlarını hem de dışişleri ile ilgilenen kurumları ve görevlileri susturmuştur.

Neyazık ki, Palme'nin bu tavrını hiç bir zaman öğrenemeyeceğiz. Ama O'nun İran'a bakış açısı haklı olarak kafamızda bir çok soru yaratmaktadır.

Doğaldır. Palme, İran - Irak arasındaki çatışmada arabulucu görevini başarmak istiyordu. İsveç tarafından İran'a karşı yapılacak herhangi bir eleştiri nedeni ile, kendisine verilen görevin başarıya ulaşamayaca-

ğından korkan Palme, sessiz kalmayı yeğlemiştir. Bilindiği gibi, bu görev başarısızlıkla sonuçlandı. Vurgulamak gerekir ki, İran, çatışma sırasında İsveç ile büyük ticari işler yaptı. Humeyni birliklerinin en önemli silah araçları -özellikle kamyonlar- büyük çapta Volvo tarafından üretilmekteydi. İran, Palme döneminde en büyük siparişi gerçekleştirmişti.

Bu yüzden ki, Palme'nin öldürülmesi, Humeyni için hiç bir yarar getirmediği gibi, Humeyni'nin O'nun öldürülmesine göz yumması veya teşvik etmesi olayı da, kesinlikle saçmadır.

İran - Irak Körfez savaşında Birleşmiş Milletler'in arabulucusu bir İsveçlidir. İsveç'in BM Büyük Elçisi Jan Eliasson Olof Palme'nin yerini aldı. Aldığımız haberlere göre Eliasson bu görevinde çok sıkıntı çekiyor, özellikle bu sıkıntı savaşta biraz üstünlük sağlayarak Irak iledir.

Kürt sorununda sessiz kalmanın gerekçesi, arabulucuyu engellemeye özen gös-

termektir, sözümona. Bu tez, Palme olayında olduğu gibi şimdi de gerçek değil. Çünkü, arabuluculuk görevini BM tarafından görevlendirilen Jan Eliasson yapıyor. İsveç, özünde Kürdistan'daki halk katliamını tıpkı Vietnam, Kamboçya veya Uganda'daki gibi nefretle karşılıyor. Yoksa, yanlış mı düşünüyorum?

Şu anda Irak tarafından yapılan büyük miktardaki sipariş -çünkü Irak'ın da Volvo'lara ihtiyacı var- tavrımızı ve tavırsızlığımızı saptayacak, herhalde.

Saddam'la yapılan bu ticari anlaşmalar, İsveç'te Kürt halkını desteklemek için yapılacak güçlü protestolara kurban mı edilecek? Bu çok olası görünüyorum...

Ama katliam yine de katliamdır ve İsveç eskiden olduğu gibi -ödeme dengelerini hesaba katmadan- sorumluluklarını yerine getirmelidir. Yoksa, bir kez daha mı yanılacağım?!

Bütün bu olayların yanında var olan gerçek bir şey daha beni rahatsız ediyor. Açıkça anlaşılıyor ki, hükümet partisi içinde bir çok kişi, hala Kürt teorisine (Palme cinayeti) inanıyorlar. Sözüm ona Olof Palme bir Kürt örgütü tarafından öldürüldü. Ama şimdiye kadar gösterdikleri tüm veriler açıklamalar kesinlikle inandırıcı değildir. Buna rağmen Kürtlere karşı şüphe sürdürülmektedir.

En önemlisi İsveç hükümeti bütün bu şüpheleri ortadan kaldırmalıdır. İran, Irak ve Türkiye'de Kürtlere karşı yapılan katliamlara karşı tavrı almalıdır. Özellikle, Katil ve cellat Saddam'a karşı durmalıdır.

İsveç'in, kimyasal silahların kullanılmasına karşıyız demesi yetmez. İsveç, bütün halk katliamların karşı, hangi silahla ve hangi halka karşı işlenmiş olursa olsun tavrı almalıdır.

Yoksa...?

TEVGERA KARKERAN LI SWÊD BISERKET...

Pirs û pirsîgîrêkên ji bo aboriyek bi hêz, jîngehek paqij, wekhevî û pişka bacek bîdadî bû encama helbijartina li Swêd. Hukûmeta Sosyal Demokratan bi piştîgiriya Partiya Çep ya Komûnîstan ve carê jî iqtîdara xwe parêzand in. Encamê vê helbijartinê nîşanda kû hemwelatî û biyaniyên li Swêd eşkere dikin ku pirsên aboriyê, wekhevîyê, pişka bacek bîdadî û siyaseta derreke ya ne alîgir pêwîste. Û dîsan carek carek din hemwelatîyên Swêdê bi piranî gîhiştê ve bîrûbawerîyê ku hukûmetek desthilat û bikêr dikare rê û çare ji bo pirs û pirsîgîrêkên di civata Swêdê de bibîn e û bihêsanî karûbarê dewleta Swêd bi rêve bibin.

Di vê helbijartinê de Partiya Sosyal Demokratan a Karkeran tayek lîzîne derbaz kirin û di helbijartinê de jî weqas baş serkevtin. Lê dîsan jî baş derbaz bû... Di

destpêka tevgeriya helbijartinê de hespa Sosyal demokratan bervê bayê bakûr dibezî û sîwarê hespê jî bi tirs û xof bû. Çend "bûyerên rûreş" ku di nav hukûmeta sosyal demokratan de eşkere bûn, taya lîzîne û xwêdanek sar kir laşê hespa sosyal demokratan. Seroktiya partiyê bilezûbez, bi derman û şîrêngan hespa xwe saxkirin. Bê şîk û bê guman bi alîkariya hêza tevgera karkeran bu kû îcar jî sîwar û hesp bê bela û bê qeda gîhişt warê xwe. Ewê neha jî bi alîkariya Partiya Çep ya Komûnîstan carek din, ewê Mîrza Karlson li palgeha iqtîdarê sê salên din danîş e.

Partiya Sosyal Demokratan a Karkeran bi awayek taybetî cîhê xwe di civata Swêdê de kok girtiye û ji ber vê yekê hînjî bîngeha xwe diparêzîne. Ji bo vê yekê ewê iqtîdara sosyal demokratan bihêsanî hîn demekî din di civata Swêdê de xwe-

dî hêz bin.

Pêşveçûna Partiya Çep ya Komûnîstan ji bo bîrêbawerîya demokratîk û sosyalîst serkevtinek hêja bû. Ji ber ku gelek kesên xwedî bawerîyek çepên ku ji politîka sosyal demokratan ne baş razîbûn dengê xwe dan komûnîstan. Ew jî bû sedema pêgavek mezin ji bo komûnîstan ku di vê helbijartinê bihêz bûn.

Partiya Jîngeh (Hawirdor) di helbijartinê de serkevtinek mezin nîşan dan. Ew heftê (70) sale ku, cara pêşîn partiyek nû dikeve nav jiyana parlamentoya Swêdê. Herweha bi vê pêşkevîna Partiya Jîngeh bi awayek demokratîk, Parlamentoya Swêdê jî hemiza xwe ji ve zaroka xwe ya nûzayî re vekir. Divêt mirov ji bo vê serkevtinê Partiya Jîngeh pîroz bike!.. Dibe ku ev partiya nûh, bikari be jiyane û lêvandinekê li tevî politîka ya Swêdê bike.

Herdû partiyên bûrjuwazî; Partiya Gel û Partiya Moderratan di vê helbijartinê de ber bi bahozekî ketin. Ew jî ne tesadûfî bû. Berkû van herdu partiyên dixwastin kû xêrûbêra di civata Swêd de heye kêmk bikin anjî bi tevayî jî holê rabikin. Politîka wan ew bû ku, dewlemendan dewlementir, xêzanan xêzantir bikin û cûdatiyên mezin bikin nav civata Swêd.

Herdû partiyên bûrjuwazî di helbijartinê de bi tewrekî nedûrist xwastin ew "bûyerên rûreş" ku di hukûmeta sosyal demokratan de çêbûne, bikarbin. Lê encama helbijartinê wûsa da xûyakin ku van herdu partiyên nikarî bûn gelê Swêd îqna bikin, anjî alîgirên xwe li ser vê babetê baş organîze nekirî bûn. Wûsa tê xûyakin ku, ew herdu partiyên burjuwazî bi xwe di nav pêlên "rûreşiyê" de binav bûn. Serokên van herdu partiyên burjuwazî ne serkevtina xwe di televizyon û weşanan de bi rûmet nîşanê gelê xwe ne dan. Bi bêhn-tengiyek "bêrûmet" wek "zarokên şerût" xwe nîşan kirin. Gelê Swêd jî bi vê tewra wanî "xaf" ew baş naskirin.

Partiya Jîngeh, Partiya Çep ya Komûnîstan û Partiya

Navendî (Senter) di helbijartinê de pêşketin. Berkû van hersê partiyên li ser politîka jîngehê, wekhevî û pişka bacek bîdadî de gelek alîgir û deng ji wan partiyên dinan standin. Divê hukûmeta sosyal demokratan rastiya vê politîkê bibîne û li gor politikayek bercav li ser babeta van pirsan van hersê partiyên gotûbêj bike.

Bi taybetî rewşa politîk li Swêd ber bi sistiyekê diçe. Hijmara kesên dengê xwe bikarnanî bûn ve carê gelek zêde bû. Ew jî dide xûya kirin ku nerazîbûnek li dijî partiyên siyasî û li dijî politîkayê li Swêd di nav gel de heye. Yek ji wan sedeman bû ku gelek kesên dengê xwe bikarnanî. ji bo vê yekê, divê partiyên siyasî li ser vê pirsê hanê rawestin: Ma çawa bikin ku balkêşî û meylîdariya politîk bi hêz û têkûz bikin?

Partiya Jîngeh û Partiya Çep ya Komûnîstan dengê gelek dengdaran ji siyaseta partiyên gîreger nerazîbûn, standin. Bi taybetî partiya Jîngeh ji hemû partiyên jî kesên cara pêşîn bûn xwedî mafê dengdanê gelek deng standin. Partiya Çep ya Komûnîstan jî bi taybetî, bi politîkayek pêşverû jî kesên kû bi politîkaya sosyal demok-

ratan nerazîbûn deng stand. Partiya Navendî jî ew dengên ku di helbijartina 1985 an wînda kiribû jî va partiyên burjuwazî stand.

Mûltecî û penaberên Kurd ên ku li Swêd xwedî mafê dengdanê ne, di vê helbijartinê de bi piranî bédeng ne man. Pireniya Kurdan bi zanîstî dengê xwe dan wan partiyên siyasî ku piştîgiriya pirsê gelê Kurd dike. Di lîstên çend belediyan de û partiyekê jî bo nûneriya parlamentoya Swêd de navên kesên Kurd wek nûner hate pêşkêş kirin. Li paytexta Swêd di lista belediyeke de Heval Şerexan Cîzîrî wek endamê Partiya Çep ya Komûnîstan di meclîsa belediye de hat helbijartin. Wî hevalî bi dil û can pîroz dikim.

Lê çî heyfe ku, li belediyeke Swêd li ser pirsê wergirtina biyaniyan referandûmek hat çêkirin. Di vê referandûmê de alîgirên naxwazin biyaniyan werbigirin biserkevtin. Divê em vê referandûmê lanet bikin, ber ku ev referandûm rûreşiyekê jî bo demokrasiya Swêd.

Wergirtin: Şoreş Zîrek

22.9.1988 Uppsala • Swêd

Gelê Şîlî dê biserkevê!

Li Şîlî çi dibe?

Di sala 1973 an de, general Pînoşe bi devê tivingê û bi destên xwîn hate ser hikmê.

Serokwezîr Salvador Allende di qesra xwe de, di dest de tiving hate kuştin. Bi hezeran welatparêz, demokrat û peşverû di bin tanq û topên Pînoşe de can dan.

Lê gelê Şîlî wek mêrxasan li ber xwe de. Bi çaralî dengê xwe derxist û li hember rejîma eskerî têkoşîna xwe domand.

Dawiya dawî Pînoşe û hevkarên wî piştê pazde salan vê rastiyê dîtin. Îro dixwazin li Şîlî hinek gohortina çekin. Wek hilbijartina serokê dewletê. Pînoşe dixwaze bi riya hilbijartinê vê meqamê têxe destê xwe û iktîdara xwe bidomîne.

Ji aliye din ve jî, Pînoşe mecbur ma û efukî (Amnesty) tewayî derxist. Xasma ev efu ji bo kesên ku li derveyê Şîlî jiyana xwe didomandin û nikaribûn biçûna welatê xwe. Piştê îlan kirina efuyê bi sedan welatparêz û demokratîk Şîlî berê xwe dan axa bav û kalan. Ji Swêd jî bi dehan kes bi aliyê welatê xwe ve firiyan û çûn..

Helbijartina Pînoşe

Çawa hun jî dizanin, Pînoşe dixwaze bi tenê bê hilbijartin. Lê lêkolînek dide nîşan ku pirraniya gelê Şîlî ya Pînoşe naxwaze. Ger Pînoşe vê hilbijartinê kar bike ê deh sal ser hev bibe serokê dewletê. Ku winda bike, di nav sê salan de ê bihêle ku hilbijartina tewayî pêk bê.

Jina Allende zivirê Şîlî

Piştê 15 salan jina Allende zivirî welatê xwe. Bi deh hezeran kes hatina wê pîroz kir.

Jina Allende, Hortensia Bussi li Meksîka dima. Di nav meha Îlonê de, keça Allandê Isabel Allende, Senator Jai-

NEU

TILL PÎNO! CHET

me Suarez, Senator Josê Cadamartorî jî zivirî welêt.

"Hatina min ji bo demokrasiyê ye, Senator û wezîrê ekonomiyê a Allande dibeje.

Lê ên ku dizivirî wê nikaribin dengê xwe bidin. Bo ku navê wan di lista hilbijartinê de tune ye.

Hilbijartin û hîle!

Baweriya pîr kesan ew e ku ê di vê hilbijartinê de hîlê mezin çêbin. Pînoşe bi destê generalên xwe dikare hespê xwe bide bazdan. Mesele FPMR ku sala buhurê suiqastek li dijî Pînoşe pêk anîbû, dixwaze cephekî milî li dijî Pînoşe çêke. Lê FPMR naxwaze di vî hilbijartinê de çek bi kar bîne. Bo ku pirraniya gel bawer dike ku ê Pînoşe piştê vê hilbijartinê bikeve.

Li aliye çepê afîşek ji bo azadiya Şîlî

Li jor gelê Şîlî li hemper Pînoşe diqîre

Kasım—Lo anlatıyor!

- Iran Kürdistan Demokrat Partisi'nin siyasi ve askeri durumu.
- İran—Ira arasındaki ateş—kes ve son durum.
- İ—KDP Irak'tan yardım alıyor mu?

YAKINDA Kurdistan Press'te

Salah Bedrettin

- Suriye'de Kürt hareketinin sorunları
- Lübnan'da Kürtler.
- Suriye'de Kürtler PKK'yu nasıl görüyor?

★★★ Kurdistan Press'te ★★★

İbrahim Ahmed

- Uzun yıllar Irak KDP'nin Genel Sekreterliği görevini sürdürmüş bulunan, aynı zamanda edebiyatçı-yazar İbrahim Ahmed KDP'nin oluşumunu ve mücadele yıllarını anlatıyor.

Kurdistan Press'te

KURDISTAN PRESS

rojname hefteyî / haftalık gazete

**Kurdî - Tirkî
Kürtçe - Türkçe**
Rojname Hefteyî • Haftalık Gazete
Hejmar - Sayı: 41 (12)
29 İlon • Eylül 1988

Berpîrsiyarê Giştî
Genel yayın yönetmeni
Orhan KOTAN, 08 - 29 50 56
Berpîrsiyarê Aliğir
Yardımcı yönetmen
Çetin ÇEKO, 08 - 29 83 32
Adress: Box 7080, 17207 Sundbyberg
Büro: Örsvängen 6C, Hallonbergen
Tlf: [46] 8-29 83 32
Telefax: 131 42 ANK S
Bankgiro: 08-29 50 56
Postgiro: 2 65 33-0

Çapxane • Baskı:
İdrottsbladet / Södertälje

- Nivîsarên ku tên şandin li xwediyên venagerin
- Gönderilen yazılar iade edilmez
- Redaksiyon dikare nivîsarên ku ji rûpelên xwendavanan û Serbest Kürsî re tîn şandin, li gor düzêna rûpelan, kurttir bike.
- Serbest Kürsü ve Okuyucu Sayfası için gelen yazılar, özüne dokunulmadan sayfa düzenine göre redaksiyon tarafından kısaltılabilir
- Eger xwediyên nivîsarên kurdî tiştekî taybetî nebêjin, redaksiyon dikare, li gor standardên zimanê kurdî, guhertinên pewist çêke

KURDISTAN PRESS

rojname hefteyî / haftalık gazete

**Kurdisk Turkisk
Veckotidning**
Nummer; 41 (12)
29 September • İlon 1988

Chefredaktör och ansvarig utgivare
Orhan KOTAN, 08-295056
Redaktion sekreterare
Çetin ÇEKO, 08-298332

Postadress: Box 7080, 17207 Sundbyberg
Besökadress: Örsvängen 6C, Hallonbergen
Tlf: [46] 8 - 29 83 32
Telefax: 131 42 ANK S
Bankgiro: 08 - 29 50 56
Postgiro: 2 65 33 - 0
Tryckeri: Idrottsbladet / Södertälje

ISSN 0283 — 4898

ABONE

- 3 Mehî • 3 Aylık 6 Mehî • 6 Aylık Salek • Yıllık
- 48 SEK-24 DEM 96 SEK—48 DEM 208 SEK-104 DEM

Tarih / Dirok.....

NAV / PAŞNAV
İSİM / SOYİSİM

NAVNİŞAN
ADRES

WELAT / ÜLKE

Hûn dikarin heqê abonetî li ser hesaba GILALA AB Postgiro 26533-0 Stockholm razinê û sûretet jê ji Box 7080, 172 07 Sundbyberg-Sweden re bi qarta abone rêkin.

Abone ücretini GILALA AB PG; 26533-0 Stockholm kontosuna yatırarak, bir kopyasını Box 7080,172 07 Sundbyberg-Sweden adresine abone kartıyla birlikte postalayarak abone olunabilir.

The Kurdish News Agency

**AJANSA
NÛÇEYA
KURD**

**KÛRT
HABER
AJANSI**

Ajansa Nûçeya Kurd, çav, guh û zimanê tevgera rizgariya netewî û civakiya welatê me ye. Tiştên te bihîst û dîtin bigihîne ANK. Lêkolînan li ser serpehatiyan çêbike. Sûretan bikşîne. Rêçeşop bibîne. Alîkariya tevgera rizgariya me ya netewî û civakî bike û dengê wê bigihîne gelên cîhanê. Parlementoyên Ewrûpa, rêxistinên civakî yê demokrat û weşanan taqîp bike. Zanyariyên ku dikevin destê te, wergerîn kurdî û tirkî li gel rêçeşop ji ANK re birêke. Di civîn û semîneran da amade bibe, binêre. Pewendiyên xwe bi welat re kûr bike. Kar bike, ku rêçeşop û nûçe bigihînin ANK. Navnîşan û telefona ANK bide karkerên ku diçin welat û tî. Pêwendiyên bi ANK re deyne. Ji dil û can bibe endamek ji yê nûçevanên ANK. ANK care yeke mîne ku bûye navenda nûçeya Kurda. ANK sazûmanekî ji ya têkoşîna rizgariya netewî û civakiya me ye. ANK ya me hemûya ye.

Kürt Haber Ajansı ülkemizdeki ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesinin gözü, kulağı, dilidir. Duyduğunu, gördüğünü ANK'ya ilet. Olayları araştır. Resim çek. Belge bul. Ulusal ve Toplumsal Kurtuluş Mücadelemizin dünya halklarına duyurulmasına katkıda bulun. Avrupa Parlamentolarını, demokratik kitle örgütlerini, basını izle. Edindiğin bilgileri, kürtçe ya da türkçeye çevirerek belgeleri ile beraber ANK'ya gönder. Toplantıları, seminerleri izle. Ülkeyle kurduğün ilişkileri derinleştir. ANK'ya haber ve belge gönderilmesini sağla. Ülkeye gidip gelen işçilere ANK'nın telefonunu ve adresini ver. ANK ile ilişki kur. Gönüllü muhabir ağının bir üyesi ol.

ANK dünyada ilk Kürt Haber Merkezi'dir.

ANK, ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelemizin bir kurumudur.

ANK hepimizdir.

Tel: 08-984743 □ Fax: 08-295056
Telex: 131 42 ANK S

ANK

PALME CİNAYETİ

Polis niçin geç geldi?

□ İsveç'in en büyük günlük gazetesi Dagens Nyheter'in 28 Eylül çarşamba günkü sayısının, tartışma sayfasında Palme cinayeti ile ilgili ilginç bir yazı yayınlandı. Yazının yazarı ünlü bir İsveçli kadın rejisör, araştırmacı ve yazar: Maj Wechseltmann.

Maj Wechseltmann Palme cinayetini yakından izleyen ve cinayete ilgili giz perdesini aralamaya çalışan çok sayıda yazar, gazeteci ve sanatçıdan biri.

Maj Wechseltmann'ın konu ile ilgili, daha önce de, çeşitli gazetelerde yazıları yayınlandı. Son yazısında kadın rejisör özellikle polisin neden cinayet alanına geç geldiğini araştırmaya çalışıyor. Yazının başlığı şöyle: "Neden Polis Geç Geldi?"

Kadın yazara göre polisin cinayet alanına ne zaman geldiği konusunda çok farklı ve şaşırtıcı görüşler var. Maj Wechseltmann yazısının başında şöyle soruyor:

"İskandinavya'nın en büyük şehirlerinden birinin orta yerinde bir cuma akşamı saat 23 - 23:30 arasında ve cadde ortasında işlenen bir cinayet alanına sekiz dakika geçikerek gelmek ne oranda hatadır?"

"Korkunç bir hata!" - "Tümüyle olanaksız!" - "Mümkün değil!". Bunlar Kopenhag, Oslo ve Stockholm'daki merkezi polis yetkililerinden aldığı bir kaç tepki. (1987'nin Kasım ayında yukarıdaki soruyu sormuştum.)

Niye bu oranda 'tümüyle olanaksız?' İskandinavya'nın üç büyük başkentindeki polis yetkililerinin söyledikleri nedenler yaklaşık olarak aynı: "Saat 23'de şehir trafiği fazla yoğun değil, yani rahatlıkla hareket edilebilir. Aynı zamanda her cuma gecesi şehir polis arabalarıyla dolu, normal olarak alarmdan sonra ilk polis arabasının cinayet alanına gelmesi yarım ya da en fazla bir dakikadan fazla zaman almaması gerekiyor."

Yazar daha sonra polisin konuyla ilgili şaşırtıcı bilgiler verdiğini yazıyor: 4 Mart'ta sorumlu polis komiseri cinayetten ancak 10 dakika sonra olay yerine geldiklerini söylemekte. Ertesi gün yani 5 Mart'ta polis şefi Hans Holmer yaptığı basın toplantısında, komiseri yalanlayarak 10 dakika değil, ancak olaydan 3 dakika sonra alana geldiklerini söylemekte. Daha sonra 3 dakikalık zamanda tümüyle kısıltılmakta.

Polisin verdiği bilgiye göre Olof Palme 23:21.10'da öldürülüyor. 23:23 00'da alarm veriliyor ve poliste 23:23.10'da olay yerine geliyor!

Polisin verdiği bu bilgileri aktardıktan sonra yazar şöyle soruyor: "Cinayetle polisin alarmı ve polisin olay yerine gelmesi arasındaki süre konusunda somut olarak ne biliyoruz?". Yazar daha sonra çeşitli örnekler vererek polisin verdiği bilgilere itibar edilmemesi gerektiğini belirtiyor ve ilk polis arabasının cinayetten 7 - 10 dakika sonra olay yerine geldiğini belirtiyor. Ve olay yerine gelen polis arabası da bölgedeki sorumlu 1230 ve 3230 nolu arabalar değil, komiser Gösta Söderström'ün arabasıdır. Komserin arabası koşarak gelen birisi tarafından durduruluyor ve biraz ileride birisinin öldürüldüğünü söylüyor. Bunun üzerine komiser olay yerine geliyor.

Maj Wechseltmann konu ile ilgili ikinci gizlin Palme cinayetini araştırmakla görevli Hukuk Komisyonu'nun çalışmasında ortaya çıktığını belirtiyor. Komisyonun polisin olay gecesindeki çalışması ile ilgili görüşü oldukça olumsuz. Yani polis eleştiriliyor. Ancak, yazara göre, Komisyon zaman konusunda verilen şaşırtıcı farklı bilgilerle ilgili somut birşey söylemiyor. Yazar, Komisyon'un elinde zamanla ilgili kesin durumu saptayacak yığınla olanağın bulunmasına rağmen bunu yapmamasını yadırgıyor ve daha sonra zamanla ilgili kesin durumun nasıl saptanacağını örneklerle gösteriyor. Yazısının sonunda Maj Wechseltmann alarm merkezinin orjinal bantlarının da değiştirilerek, yeniden düzenlendiğini ve bunun da çok ilgi çekici olduğunu belirtiyor. Bu konuda bağımsız, olaya karışmamış İskandinavyalı polis uzmanlarından oluşan bir grubun zamanla ilgili olayı araştırmasının zorunlu olduğunu belirterek yazısını noktalıyor.

Maj Wechseltmann: Stockholm gibi bir şehrin merkezinde işlenen bir cinayet alanına 7-10 dakika geç gelmek ne kadar hatadır diye soruyor?